

خطبة غدیر

علی افتخار غدیر است یا غدیر فخر علی؟

مسئله غدیر، مسئله‌ای نیست که بنفسه برای حضرت امیر یک مسئله‌ای پیش بیاورد، حضرت امیر مسئله غدیر را ایجاد کرده است. آن وجود شریف که منبع همه جهات بوده است، موجب این شده است که غدیر پیش بیاید. غدیر برای ایشان ارزش ندارد؛ آن که ارزش دارد خود حضرت است که دنبال آن ارزش، غدیر آمده است. خدای تبارک و تعالی که ملاحظه فرموده است که در بشر بعد از رسول الله کسی نیست که بتواند عدالت را به آن طوری که باید انجام بدهد، آن طوری که دلخواه است انجام بدهد مأمور می‌کند رسول الله را که این شخص را که قدرت این معنا را دارد که عدالت را به تمام معنا در جامعه ایجاد کند و یک حکومت الهی داشته باشد، این را نصب کن. نصب حضرت امیر به خلافت این طور نیست که از مقامات معنوی حضرت باشد؛ مقامات معنوی حضرت و مقامات جامع او این است که غدیر پیدا بشود. و اینکه در روایات ما و از آن زمان تا حالا این غدیر را آن قدر ازش تجلیل کرده‌اند، نه از باب اینکه حکومت یک مسئله‌ای است، حکومت آن است که حضرت امیر به ابن عباس می‌گوید که «به قدر این کفش بی‌قیمت هم پیش من نیست» آنکه هست اقامه عدل است. آن چیزی که حضرت امیر - سلام الله علیه - و اولاد او می‌توانستند در صورتی که فرصت بهشان بدهند، اقامه عدل را به آن طوری که خدای تبارک و تعالی رضا دارد انجام بدهند، اینها هستند، لکن فرصت نیافتند. زنده نگه داشتن این عید نه برای این است که چراغانی بشود و

قصیده خوانی بشود و مداحی بشود، اینها خوب است، اما مسأله این نیست. مسأله این است که به ما یاد بدهند که چطور باید تبعیت کنیم، به ما یاد بدهند که غدیر منحصر به آن زمان نیست، غدیر در همه اعصار باید باشد و روشی که حضرت امیر در این حکومت پیش گرفته است باید روش ملتها و دست‌اندرکاران باشد. قضیه غدیر، قضیه جعل حکومت است، این است که قابل نصب است و الّا مقامات معنوی قابل نصب نیست یک چیزی نیست که با نصب آن مقام پیدا بشود؛ لکن آن مقامات معنوی که بوده است و آن جامعیتی که برای آن بزرگوار بوده است، اسباب این شده است که او را به حکومت نصب کنند و لهذا، می‌بینیم که در عرض صوم و صلاة و امثال اینها می‌آورد و ولایت مجری اینهاست. **ولایتی که در حدیث غدیر است به معنای حکومت است، نه به معنای مقام معنوی.** بنا بر این، اینکه حدیث غدیر را ما حساب کنیم که می‌خواهد یک معنویتی را برای حضرت امیر یا یک شأنی برای حضرت امیر درست کند نیست. حضرت امیر است که غدیر را به وجود آورده است، مقام شامخ اوست که اسباب این شده است که خدای تبارک و تعالی او را حاکم قرار بدهد.

حضرت امام خمینی (ره)

اقدام الهی

قضیه‌ی امامت و ولایت آنچنانی که در تاریخ اسلام هم مشخص است، معلوم است، یک قضیه‌ی الهی است. این جور نیست که پیغمبر اکرم با محاسبه‌ی شخصی خود، امیرالمؤمنین را انتخاب کرده باشد؛ اگرچه همه‌ی محاسبات شخصی هم هر کسی را به همین نتیجه می‌رساند که جانشین پیغمبر علی است؛ اما اقدام پیغمبر، یک اقدام الهی بود. از اوائل بعثت، آن وقتی که پیغمبر اکرم خود را در مکه بر قبائل گوناگون عرب عرضه کرد، اسلام را بر آنها عرضه کرد - که این یک ماجرای مفصلی است در تاریخ قبل از هجرت، در اوائل بعثت - به این قبیله رفت، به آن قبیله رفت، رئیس یکی از قبائل که در تاریخ مشخص شده است - اینها جزو مسلمات تاریخ است و مسئله‌ی شیعه و سنی در بیان این وقایع نقشی ندارد؛ خود برادران اهل سنت این را نقل کرده‌اند - به پیغمبر عرض کرد که ما حاضریم دسته جمعی به اسلام ایمان بیاوریم، به یک شرط؛ آن شرط این است که بعد از تو، این کار در اختیار ما باشد؛ رئیس قبیله‌ی ما بشود جانشین تو. در تاریخ دارد که پیغمبر در پاسخ این شخص فرمود: نه، «هذا امر سماوی»؛ این یک مطلبی است که در اختیار من نیست؛ این آسمانی است، در اختیار خداست. آنها هم ایمان نیاوردند و رفتند. پس مسئله‌ی خلافت پیغمبر بر اساس وحی الهی است؛ بر اساس اراده‌ی پروردگار است، دست پیغمبر هم نبود. اما اگر پیغمبر اکرم میخواست انتخاب بکند، چه کسی را باید انتخاب بکند؟ آن کسی باید قاعدتاً مورد گزینش نبی مکرم قرار بگیرد که همه‌ی

معیارهای اساسی اسلام در او در حد کامل باشد. خب، حالا امیرالمؤمنین را همه‌ی مسلمانان عالم در محاسبه‌ها بسنجند - درست است که احادیث گوناگونی در فضیلت برخی از صحابه نقل شده است - معیارها را نگاه کنند، پهلوی هم بگذارند، ردیف کنند، اینها را با قرآن و با سنت مسلم مقایسه کنند، ببینند چه کسی برگزیده خواهد شد. علم امیرالمؤمنین، که علم یکی از معیارهاست؛ پیغمبر اکرم درباره‌ی امیرالمؤمنین طبق نقل همه‌ی مسلمانان - شیعه و سنی - میفرمود: «انا مدینه العلم و علیّ بابها»، از این بالاتر چه شهادتی؟ درباره‌ی جهاد امیرالمؤمنین، خدای متعال: «و من الناس من یشری نفسه ابتغاء مرضات الله»، آیه نازل شده است در مورد مجاهدت امیرالمؤمنین و ایثار امیرالمؤمنین؛ درباره‌ی کس دیگری این آیه نازل نشده است. درباره‌ی انفاق امیرالمؤمنین: «و یطعمون الطعام علی حبه مسکینا و یتیمنا و اسیرا»؛ امیرالمؤمنین و خاندان مکرم نزدیک او مشمول این آیه‌اند. «انما ولیکم الله و رسوله و الذین امنوا الذین یقیمون الصلوة و یؤتون الزکاة و هم راکعون». همه گفته‌اند این، درباره‌ی امیرالمؤمنین است. این معیارها - معیارهای متعددی که در اسلام، معیار برگزیدگی است، معیار برتری است - از علم و تقوا و انفاق و ایثار و جهاد و بقیه‌ی معیارهایی که در اسلام وارد شده است، همه و همه، یکی یکی با امیرالمؤمنین تطبیق میکند. کیست که بتواند این چیزها را در علی بن ابی طالب (علیه السلام) انکار کند؟

رهبر معظم انقلاب حضرت آیه الله العظمی خامنه ای (مدظله العالی)

شرافت غدیر

غدیر فراتر از یک نام، یک واقعه و یک روز است. غدیر قاموسی از معارف الهی است که هدایت بشر به راه حقیقت را بر عهده گرفته است. او در خود درس هایی دارد که تضمین کننده سعادت جاودانه انسان هاست.

عید غدیر بزرگ ترین عید الهی است که هر لحظه اش سراسر نور و برکت است. امام صادق (ع) در روایتی فرمودند:

«غدیر عید الله اکبر یعنی غدیر بزرگ ترین عید خداوند است، و خداوند هیچ پیامبری را نفرستاد جز اینکه غدیر را عید می گرفت و حرمتش را می شناخت، و اسم این روز در آسمان روز عهد معهود و در زمین روز میثاق مأخوذ و جمع مشهود است»^۱

این روز فضائی دارد که آن را ممتاز کرده و مانند نگینی در آسمان معنویت می درخشد و چشم همگان را خیره می کند.

حضرت علیه السلام در روایت دیگری فرمودند:

وقتی روز قیامت شود چهار روز را آراسته نزد خدا می آورند همانند عروسی که به حجله می برند: روز عید فطر، روز عید قربان، روز جمعه و روز عید غدیر. روز عید غدیر در بین آنها مانند ماه میان ستارگان است.

سپس فرمودند: غدیر روزی است که خداوند توبه ی آدم (ع) را قبول نمود و این روز را برای شکر گذاری خداوند روزه گرفت. روزی است که خداوند حضرت ابراهیم (ع) را از آتش نمرود نجات

داد و این روز را برای شکر گذاری روزه گرفت. روزی است که حضرت موسی (ع) هارون را نصب نمود و این روز را برای شکر گذاری روزه گرفتند. روزی است که حضرت عیسی (ع) وصایت شمعون را ظاهر فرمود و این روز را برای شکر گذاری روزه گرفتند.

و روزی است که حضرت رسول (ص) علی بن ابیطالب (ع) را به عنوان پرچم هدایت مردم نصب نمود و این روز را برای شکر گذاری روزه گرفت.

این روز، روز نماز خواندن و روزه گرفتن و احسان به برادران مومن است، و در این روز خشنودی الهی حاصل شد و بینی شیطان به خاک مالیده شد.^۱

اعمال غدیر

روز عید غدیر اعمالی دارد که دریایی از ثواب را برای مومنین به همراه می آورد و نیکوست آن ها را بجا آوریم تا از این سفره ی الهی متنعم شویم.

به دلیل زیادی اعمال و متفاوت بودن آن ها در این جا برخی از اعمال روز غدیر بیان می شود، همچنین از ذکر روایات شان خودداری شده و فقط اصل عمل ذکر می گردد:

- ۱- عید گرفتن روز غدیر.
- ۲- زیارت امیر مومنان (ع) در نجف اشرف.

خطبه پیامبر ﷺ در غدیر ۹/

- ۳- روزه گرفتن که برابر با روزه ی عمر دنیا، و معادل با صد حج و صد عمره است.
- ۴- فرستادن صلوات بر محمد و آل محمد (ص)
- ۵- غسل کردن.
- ۶- تجدید بیعت نمودن با امام زمان (عج)
- ۷- خواندن دعای ندبه.
- ۸- قبل از زوال غسل کند و دو رکعت نماز بخواند، در هر رکعت حمد یک مرتبه و سوره ی توحید ده مرتبه، و آیه الکرسی ده مرتبه، و سوره ی قدر ده مرتبه بخواند. این نماز معادل با صد هزار حج و صد هزار عمره است و باعث برآورده شدن حاجات دنیا و آخرت است.
- ۹- لباس نو پوشیدن.
- ۱۰- عطر و بوی خوش استعمال کردن.
- ۱۱- شادی کردن.
- ۱۲- شاد کردن دل شیعیان امیر مومنان (ع)
- ۱۳- صله ی ارحام.
- ۱۴- اطعام مومنین، و اگر روزه دارند به آن ها افطار دهد.
- ۱۵- مصافحه کردن با برادران دینی و خواندن دعای:
«أحمد الله الذي جعلنا من المتمسكين بولاية اميرالمونين و الائمة المعصومين».
- ۱۶- بسیار شکر خدا را بجا آوردن بسبب نعمت بزرگ ولایت.
- ۱۷- خواندن عقد اخوت با برادران دینی.

۱۸- عیدی دادن، دادن یک درهم در این روز به برادر دینی خود، برابر است با دادن صد هزار درهم در غیر این روز.^۱

برادر عیدت مبارک

غدیر بود، رفتیم پیشانی ابوذر را ببوسیم و بگوییم «برادر عیدت مبارک» پیشاپیش از آفتاب ربذه سوخته بود.

به ابن سکیت گفتیم «علی» هیچ نگفت، نگاهمان کرد و گریست. زبانش را بریده بودند!!

خواستیم دست های میثم را بگیریم و بگوییم «سپاس خدای را که ما را از متمسکین به ولایت امیرمومنان قرار داد» دست هایش را قطع کرده بودند.

گفتیم: «یک سیدی بیاییم و عیدی بگیریم» سیدی! کسی از بنی هاشم. جسدهاشان درز لای دیوارها شده بود و چاه ها از حضور پیکرهای بی سرشان پر بود! زندانی دخمه های تاریک بودند و غل های گران برپا، در کنج زندان ها نماز می خواندند.

فقط همین نبود که میان بیابان بایستد، رفتگان را بخواند که برگردند و صبر کند تا ماندگان برسند. فقط همین نبود که منبری از جهاز شتران بسازد و بالا رود و صدایش کند و دستش را بالا بگیرد. فقط گفتن جمله ی کوتاه «علی مولاست» نبود. کار اصلا اینقدرها ساده نبود. فصل اتمام نعمت، فصل بلوغ رسالت. فصل سختی بود.

خطبه پیامبر ﷺ در غدیر/ ۱۱

بیعت با علی (ع) مصافحه ای ساده نبود. مصافحه ای با همه ی رنج هایی بود که برای ایستادن پشت سر این واژه ی سه حرفی باید کشید. ایستادن پشت سر واژه ای سه حرفی که در حق، سخت گیر بود. ولی این روزها همه چیز آسان شده است. این روزها «علی مولاست» تکه کلامی معمولی و راحت است.

آن «مرد ناشناس» سر بر دیوارر نیمه خرابی در دل شب دارد و می گرید: «آه از این ره توشه ی کم، آه از راه دراز» و مابی آن که بشناسیمش، همین نزدیکی ها جایی نشسته ایم.

عجیب است! مرد هنوز هم «مرد ناشناس است»^۱

۱- الْحَمْدُ وَ الثَّنَاءُ

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَلَا فِي تَوْحِيدِهِ وَ دَنَا فِي تَفَرُّدِهِ وَ جَلَّ فِي سُلْطَانِهِ وَ عَظُمَ فِي أَرْكَانِهِ ، وَ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا وَ هُوَ فِي مَكَانِهِ ، وَ فَهَرَ جَمِيعَ الْخَلْقِ بِقُدْرَتِهِ وَ بُرْهَانِهِ ، حَمِيدًا لَمْ يَزَلْ ، مَحْمُودًا لَا يَزَالُ وَ مَجِيدًا لَا يَزُولُ ، وَ مُبْدئًا وَ مُعِيدًا وَ كُلُّ أَمْرٍ إِلَيْهِ يَعُودُ .

بَارِئُ الْمَسْمُوكَاتِ وَ دَاحِي الْمَدْحُوتَاتِ وَ جَبَّارُ الْأَرْضِينَ وَ السَّمَاوَاتِ ، قُدُّوسٌ سُبُّوحٌ ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَ الرُّوحِ ، مُتَفَضِّلٌ عَلَى جَمِيعٍ مَنِ بَرَّاهُ ، مُتَطَوِّلٌ عَلَى جَمِيعٍ مَنِ أَنْشَاهُ .

يَلْحَظُ كُلَّ عَيْنٍ وَ الْعُيُونُ لَا تَرَاهُ . كَرِيمٌ حَلِيمٌ ذُو أَنَاةٍ ، قَدُوسٌ كُلُّ شَيْءٍ رَحْمَتُهُ وَ مَنْ عَلَيْهِمْ بِنِعْمَتِهِ . لَا يَعْجَلُ بِإِنْتِقَامِهِ ، وَ لَا يُبَادِرُ إِلَيْهِمْ بِمَا اسْتَحَقُّوا مِنْ عَذَابِهِ .

۱- حمد و ستایش الهی

به نام خداوند بخشنده و مهربان

ستایش سزاوار خداوندی است که در تنهایی اش برتری و سیطره دارد و در یگانه‌بودنش به بندگان نزدیک است. در سلطنتش بلند مرتبه، و در شوکت و ارجمندیش عظیم است و به هر چیز احاطه علمی دارد در حالیکه او در جایگاه خویش است، به قدرت و برهانش بر همه آفریدگان چیره.

همواره شکوهمند و پیوسته ستوده بوده است آغاز کننده و بازگرداننده و بازگشت همه امور به سوی او است. به وجود آورنده آسمان‌ها و گستراننده زمین‌ها و فرمانروای آن‌ها است. او در نهایت قدس و پاکی و پروردگار فرشتگان و روح است. بر تمامی آنچه آفریده بخشنده و بر همه آن‌ها لطف کننده است.

همه دیدگان را ببیند و هیچ دیده‌ای او را نبیند. بزرگوار، بردبار و مهلت دهنده است. رحمتش هرچیز را فراگرفته و بر همگان با نعمت خود منت گذاشته است. در انتقام‌گیری شتاب نمی‌کند و به عذابی که مجرمین سزاوار آن هستند پیشی نمی‌گیرد.

قَدْ فِهِمَ السَّرَائِرَ وَ عَلِمَ الضَّمَائِرَ ، وَ لَمْ تَخْفَ عَلَيْهِ
 الْمَكْنُونَاتُ وَ لَا اشْتَبَهَتْ عَلَيْهِ الْحَقِيَّاتُ . لَهُ الْإِحَاطَةُ
 بِكُلِّ شَيْءٍ وَ الْعَلْبَةُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَ الْقُوَّةُ فِي كُلِّ شَيْءٍ
 وَ الْقُدْرَةُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ ، وَ لَيْسَ مِثْلَهُ شَيْءٌ . وَ هُوَ مُنْشِئُ
 الشَّيْءِ حِينَ لَا شَيْءَ ، دَائِمٌ حَتَّى وَ قَائِمٌ بِالْقِسْطِ ، لَا إِلَهَ إِلَّا
 هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ .

جَلَّ عَنْ أَنْ تُدْرِكَهُ الْأَبْصَارُ وَ هُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَ هُوَ
 اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ . لَا يَلْحَقُ أَحَدٌ وَ صَفَهُ مِنْ مُعَايَنَةٍ ، وَ
 لَا يَجِدُ أَحَدٌ كَيْفَ هُوَ مِنْ سِرٍّ وَ عَلَانِيَةٍ ، إِلَّا بِمَا دَلَّ عَزَّ وَ
 جَلَّ عَلَى نَفْسِهِ .

وَ أَشْهَدُ أَنَّهُ اللَّهُ الَّذِي مَلَأَ الدَّهْرَ قُدْسَهُ ، وَ الَّذِي يَغْشَى
 الْأَبَدَ نُورُهُ ، وَ الَّذِي يُنْفِذُ أَمْرَهُ بِلا مُشَاوَرَةٍ مُشِيرٍ ، وَ لَا
 مَعَهُ شَرِيكٌ فِي تَقْدِيرِهِ ، وَ لَا يُعَاوَنُ فِي تَدْبِيرِهِ .

صَوَّرَ مَا ابْتَدَعَ عَلَى غَيْرِ مِثَالٍ ، وَ خَلَقَ مَا خَلَقَ بِلا مُعَاوَنَةٍ
 مِنْ أَحَدٍ وَ لَا تَكَلُّفٍ وَ لَا اِحْتِيَالٍ .

به رازهای پنهانی آگاه و به درون و باطن انسان‌ها دانا است،
 پوشیده‌ها بر او پنهان نیست و پنهانی‌ها بر او پوشیده
 نمی‌باشد. او به هر چیز احاطه و بر هر چیز غلبه دارد،
 نیروی او در هر چیز و توانایی او بر هر چیز جاری است،
 هیچ چیز مانند او نیست، او هستی‌بخش هستی
 و ایجادکننده وجود است زمانی که چیزی وجود نداشت.
 او جاودانه و بیادارنده عدل و داد است، خدایی جز او نیست و
 او عزیز و حکیم است.

والا تر است از آنکه دیدگان او را دریابند ولی او دیدگان را
 درمی‌یابد، و او بسیار دقیق و آگاه به امور پنهان و باخبر از
 آن‌ها است. کسی با دیدن او را توصیف نکرده و از نهان و
 آشکار به چگونگی او پی نبرده، جز آنچه خودش در
 شناسایی خویش راهنمایی فرموده.

گواهی می‌دهم او خداوندی است که قداستش همه هستی
 را پر کرده و فراگرفته است فروغ نورش ابدیت را، فرمانش
 را بدون مشورت بامشاوری اجرامی کند، در مقدراتی که
 برای عالم ترسیم می‌کند برایش شریکی نیست و در تدبیر
 امور آفرینش از کسی کمک نمی‌گیرد.

آنچه پدید آورده بدون نمونه و الگو نقش آفرینی نموده و
 آنچه آفریده بدون یاری کسی بدون هیچ رنج و مشقتی
 و بدون چاره اندیشی آفریده است،

أَنْشَاهَا فَكَانَتْ ، وَ بَرَأَهَا فَبَاتَتْ . فَهُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمُتَّقِينَ الصَّنْعَةَ ، الْحَسَنَ الصَّنِيعَةَ ، الْعَدْلَ الَّذِي لَا يَجُورُ ، وَ الْأَكْرَمَ الَّذِي تَرْجِعُ إِلَيْهِ الْأُمُورُ .

وَ أَشْهَدُ أَنَّهُ اللَّهُ الَّذِي تَوَاضَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِعِظَمَتِهِ ، وَ ذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لِعِزَّتِهِ ، وَ اسْتَسَلَّمَ كُلُّ شَيْءٍ لِقُدْرَتِهِ ، وَ خَضَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِهَيْبَتِهِ . مَلِكُ الْأَمْلَاقِ وَ مُفْلِكُ الْأَفْلاكِ وَ مُسَخَّرُ الشَّمْسِ وَ الْقَمَرِ ، كُلُّ يَجْرِي لِأَجْلِ مُسَمًى ، يُكْوَرُ اللَّيْلُ عَلَى النَّهَارِ وَ يُكْوَرُ النَّهَارُ عَلَى اللَّيْلِ يَطْلُبُهُ حَتَّىثًا . قَاصِمُ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ، وَ مُهْلِكُ كُلِّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ .

لَمْ يَكُنْ لَهُ ضِدٌّ وَ لَا مَعَهُ نِدٌّ ، أَحَدٌ صَمَدٌ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفْوًا أَحَدٌ . إِلَهٌ وَاحِدٌ وَ رَبُّ مَا جِدُّ ، يَشَاءُ فَيَمُضِي ، وَ يُرِيدُ فَيَقْضِي ، وَ يَعْلَمُ فَيُحْصِي ، وَ يُمِيتُ وَ يُحْيِي ، وَ يُفْقِرُ وَ يُعْنِي ، وَ يُضْحِكُ وَ يُبْكِي ، وَ يُدْنِي وَ يُبْعِدُ ، وَ يَمْنَعُ وَ يُعْطِي ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْعَفَّارُ .

او عالم را ایجاد کرده و لباس هستی به آن پوشانیده، هستی داده و آشکار گردانیده، او خدایی است که معبودی جز او نیست، کارش محکم و استوار و ساخته شده‌هایش نیکو و زیباست، دادگری است که ستم نمی‌کند و بزرگواری است که همهٔ امور به او باز می‌گردد.

گواهی می‌دهم، او خداوندی ست که هر چیزی در برابر عظمت او فروتن و درپیشگاه عزتش ذلیل و درمقابل قدرتش تسلیم و به خاطر هیبت و شکوهش رام و سرافکنده است. مالک همهٔ هستی و گردانندهٔ همهٔ افلاک و رام‌کننده مهر و ماه است که هر یک در مدار معینی تا زمانی که خواست او است حرکت می‌کنند، تاریکی شب را بر چهره روز و روشنایی روز را بر رخسار شب می‌کشد هر یک در پی دیگری شتابان است، درهم شکننده هر زورگوی روی گردانندهٔ از حق و نابود کننده هر شیطان سرکش است.

برای او مخالف و ضدی نیست و او همتایی ندارد، یگانه و بی‌نیاز است، نه کسی را زاده و نه زائیده کسی است و برایش هیچ شبیه و مانندی نمی‌باشد، معبودی یکتا و پروردگاری باشکوه و باعظمت است، می‌خواهد و انجام می‌دهد، اراده می‌کند و حکم می‌نماید، می‌داند و نگهداری می‌کند. می‌میراند و زنده می‌گرداند، نیازمند می‌کند و بی‌نیاز می‌سازد، می‌خنداند و می‌گریاند، نزدیک می‌کند و دور می‌گرداند، باز می‌دارد و عطا می‌نماید. فرمانروایی از آن او، و ستایش سزاوار او است، همهٔ خیر و خوبی بدست او است و او بر هر چیز توانا است.

شب را در روز و روز را در شب فرومی‌برد، جز او خداوندی شکست‌ناپذیر و آمرزنده نیست.

مُسْتَجِيبُ الدُّعَاءِ وَ مُجْزِلُ الْعَطَاءِ ، مُخْصِي الْأَنْفَاسِ وَ رَبُّ الْجَنَّةِ وَ النَّاسِ ؛ الَّذِي لَا يُشْكِلُ عَلَيْهِ شَيْءٌ ، وَ لَا يُضْجِرُهُ صُرَاخُ الْمُسْتَضْرِحِينَ ، وَ لَا يُبْرِمُهُ الْحَاحُ الْمَلْحِينَ . الْعَاصِمُ لِلصَّالِحِينَ ، وَ الْمُؤَفِّقُ لِلْمُفْلِحِينَ ، وَ مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ؛ الَّذِي اسْتَحَقَّ مِنْ كُلِّ مَنْ خَلَقَ أَنْ يَشْكُرَهُ وَ يَحْمَدَهُ عَلَى كُلِّ حَالٍ .

أَحْمَدُهُ كَثِيراً وَ أَشْكُرُهُ دَائِماً عَلَى السَّرَّاءِ وَ الضَّرَّاءِ وَ الشَّدَّةِ وَ الرَّخَاءِ ، وَ أُوْمِنُ بِهِ وَ بِمَلَائِكَتِهِ وَ كُتُبِهِ وَ رُسُلِهِ . أَسْمَعُ لِأَمْرِهِ وَ أَطِيعُ وَ أَبَادِرُ إِلَى كُلِّ مَا يَرْضَاهُ وَ أَسْتَسْلِمُ لِمَا قَضَاهُ ، رَغْبَةً فِي طَاعَتِهِ وَ خَوْفاً مِنْ عِقَابِهِ ، لِأَنَّهُ اللَّهُ الَّذِي لَا يُؤْمِنُ مَكْرَهُ وَ لَا يُخَافُ جَوْرَهُ .

﴿أَمْرُ الْإِلَهِيِّ فِي مَوْضُوعِ هَامٍ﴾

وَ أَقِرُّ لَهُ عَلَى نَفْسِي بِالْعُبُودِيَّةِ ، وَ أَشْهَدُ لَهُ بِالرُّبُوبِيَّةِ ، وَ أُوَدِّي مَا أَوْحَى بِهِ إِلَيَّ ، حَذْراً مِنْ أَنْ لَا أَفْعَلَ فَتَجِلَّ بِي مِنْهُ قَارِعَةٌ لَا يَدْفَعُهَا عَنِّي أَحَدٌ وَ إِنْ عَظُمَتْ حِيلَتُهُ وَ صَفَتْ خُلَّتُهُ ؛ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ .

اجابت کننده دعا و عطا کننده بسیار است، آمار نفوس را دارد و او پروردگار جن و انس است، چیزی بر او مشکل نمی‌باشد، فریاد دادخواهان او را بی‌قرار نسازد و اصرار پافشاری کنندگان او را به ستوه نیاورد نیکوکاران را مصون دارد و رستگاران را توفیق بخشد، مؤمنان را سرپرستی نماید و او پروردگار همه جهانیان است، او که سزاوار است همه خلق شکرگزارش باشند و در هر حالی او را ستایش کنند.

او را فراوان ستایش می‌نمایم و پیوسته سپاس می‌گویم، در راحتی و شادی و در اندوه و گرفتاری، و در سختی و سستی. و به او و فرشتگان او و کتاب‌ها و فرستادگانش ایمان آورده، گوش به فرمان او و فرمانبردارش هستم، به آنچه مایه خشنودی اوست مبادرت می‌ورزم و تسلیم قضای او می‌باشم و این بخاطر میل و رغبتی است که در اطاعت او، و بیم و هراسی است که از کیفر او دارم، زیرا او خداوندی است که نباید از مکرش ایمن و از ستمش بیمناک بود.

۲- فرمان الهی برای مطلبی مهم

به بندگی خود اعتراف می‌کنم و به پروردگاری او گواهی می‌دهم و آنچه را به من وحی فرموده ابلاغ می‌نمایم، مبادا اگر چنین نکنم عذابی بر من وارد شود که هیچ کس -گرچه چاره اندیشی او بسیار و دوستی‌اش بامن خالص باشد- نتواند آن را دور سازد -هیچ معبودی جز او نیست -

لَآئِنِّي قَدْ أَعْلَمَنِي أَنِّي إِنْ لَمْ أُبَلِّغْ مَا أَنْزَلَ إِلَيَّ فِي حَقِّ عَلِيٍّ
فَمَا بَلَّغْتُ رِسَالَتَهُ ، وَ قَدْ ضَمِنَ لِي تَبَارَكَ وَ تَعَالَى
الْعِصْمَةَ مِنَ النَّاسِ وَ هُوَ اللَّهُ الْكَافِي الْكَرِيمُ .

فَأَوْحَى إِلَيَّ : ﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ، يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ
بَلِّغْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ - فِي عَلِيٍّ ، يَعْنِي فِي الْخِلَافَةِ
لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ - وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَ
اللَّهُ يَعِصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ﴾ .

مَعَانِيرِ النَّاسِ ، مَا قَصَّرْتُ فِي تَبْلِيغِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى
إِلَيَّ ، وَأَنَا أَبَيِّنُ لَكُمْ سَبَبَ هَذِهِ الْآيَةِ : إِنَّ جَبْرَيْلَ هَبَطَ إِلَيَّ
مِرَاراً ثَلَاثاً يَأْمُرُنِي عَنِ السَّلَامِ رَبِّي - وَ هُوَ السَّلَامُ - أَنْ
أَقُومَ فِي هَذَا الْمَشْهَدِ فَأُعْلِمَ كُلَّ أَبْيَضٍ وَ أَسْوَدَ : أَنَّ عَلِيَّ
بْنَ أَبِي طَالِبٍ أَخِي وَ وَصِيِّي وَ خَلِيفَتِي عَلَى أُمَّتِي وَ الْإِمَامُ
مِنْ بَعْدِي ، الَّذِي مَحَلُّهُ مِنِّي مَحَلُّ هَارُونَ مِنْ مُوسَى الْإِلَهِ
أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي ، وَ هُوَ وَلِيُّكُمْ بَعْدَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ .

وَ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَلَيَّ بِذَلِكَ آيَةً مِنْ كِتَابِهِ
هِيَ : ﴿ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ
يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ ﴾ ،

زیرا به من اعلام فرموده که اگر آنچه را بر من نازل فرموده
در مورد حق علی علیه السلام ابلاغ نکنم رسالت او را انجام
نداده‌ام، و او حفظ و حراست مرا ضامن گشته و او خداوند
کفایت کننده و بزرگوار است.

و او به من چنین وحی فرموده: ﴿ به نام خداوند بخشنده
مهربان، ای پیامبر، آنچه به سوی تو از طرف پروردگارت
-در مورد علی و مسأله خلافت و جانشینی او- نازل شده
ابلاغ کن و اگر چنین نکنی رسالت الهی خود را انجام
نداده‌ای و خداوند تو را از شرور مردم حفظ می‌کند﴾.

ای مردم! من در تبلیغ آنچه خداوند به من نازل فرموده
کوتاهی نکرده‌ام و اکنون سبب نزول این آیه را برای شما
بیان می‌کنم: همانا جبرئیل سه مرتبه بر من فرودآمده و از
طرف سلام پروردگارم - که تنها او سلام- است به من دستور
داده است که در این محل و در حضور همه بپاخیزم و هر
سفید و سیاهی را آگاه کنم که علی بن ابی طالب برادر من،
وصی و جانشین و پیشوای بعد از من است، او که
جایگاهش نسبت به من چون جایگاه هارون نسبت به
موسی است جز آنکه پیامبری پس از من نیست، و او بعد از
خدا و رسول ولی و سرپرست شما است.

و خداوند بر من نازل فرموده است آیه‌ای از کتابش را که: ﴿
همانا سرپرست و صاحب اختیار شما تنها خدا و رسول او
و کسانی هستند که ایمان آورده نماز به پا می‌دارند و در
حال رکوع زکات می‌پردازند﴾.

وَعَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ الَّذِي أَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَهُوَ رَاكِعٌ يُرِيدُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي كُلِّ حَالٍ .

وَسَأَلْتُ جَبْرَائِيلَ أَنْ يَسْتَعْفِيَ لِي السَّلَامَ عَنْ تَبْلِيغِ ذَلِكَ إِلَيْكُمْ - أَيُّهَا النَّاسُ - لِعِلْمِي بِقِلَّةِ الْمُتَّقِينَ وَكَثْرَةِ الْمُنَافِقِينَ وَادِّغَالِ اللَّائِمِينَ وَحِيلِ الْمُسْتَهْزِئِينَ بِالإِسْلَامِ ، الَّذِينَ وَصَفَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ بِأَنَّهُمْ يَقُولُونَ بِالسِّتَةِ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ .

وَيَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ، وَكَثْرَةَ آذَانِهِمْ لِي غَيْرَ مَرَّةٍ ، حَتَّى سَمُونِي أُذُنًا وَزَعَمُوا أَنِّي كَذَلِكُ لِكَثْرَةِ مُلَازِمَتِهِ إِيَّايَ وَإِقْبَالِي عَلَيْهِ وَهَوَاهُ وَاقْبُولِهِ مِنِّي .

حَتَّى أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي ذَلِكَ : ﴿ وَ مِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ ، قُلْ أُذُنٌ - عَلَى الَّذِينَ يَزْعَمُونَ أَنَّهُ أُذُنٌ - خَيْرٌ لَكُمْ ، يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ رَحْمَةٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ الَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴾ .

و علی بن ابی طالب علیاً آن کسی است که نماز به پاداشته و در رکوع خویش زکات پرداخته و در هر حالی خدا را اراده فرموده است.

و من از جبرئیل خواستم که از خدا بخواهد مرا از تبلیغ این پیام - به شما ای مردم - معاف دارد، زیرا از کمی پرهیزکاران و زیادی منافقان و فساد و تباهی سرزنش کنندگان و مکر و حيله مسخره کنندگان اسلام باخبرم.

همان کسانی که خداوند در توصیف آنها در کتابش فرموده: «با زبان‌هایشان می‌گویند آنچه در دل‌هایشان نیست و می‌پندارند که این عمل آسان است در حالی که نزد خداوند بسیار بزرگ است»، و نیز بخاطر اذیت و آزاری که آنها بارها بر من روا داشته‌اند تا آنجا که مرا اُذُن (گوش دهنده به هر کلامی) نامیدند و گمان کردند که من این‌گونه‌ام، و علتش ملازمت و همراهی زیاد علی علیاً با من و تمایل و پذیرش او از من و روی آوردن من به او بود.

و خداوند در این رابطه، آیه‌ای نازل نمود و فرمود: «و از آنان کسانی هستند که پیامبر را آزار می‌دهند و می‌گویند: او گوش است و هر سخنی را گوش می‌دهد و باور می‌کند، به آنان که چنین گمانی دارند بگو: آری، او گوش فرادهنده به هر سخنی است و این برای شما خیر است، او به خدا ایمان دارد و حرف مؤمنان را باور می‌کند و رحمت است برای آنان که از شما ایمان آورده‌اند، و کسانی که رسول خدا را اذیت کنند عذاب دردناکی در انتظار آنها است.»

وَلَوْ شِئْتُ أَنْ أُسَمِّيَ الْقَائِلِينَ بِذَلِكَ بِأَسْمَائِهِمْ لَسَمَّيْتُ ،
وَأَنْ أُوْمِيَّ إِلَيْهِمْ بِأَعْيَانِهِمْ لَأُوْمَأْتُ ،
وَأَنْ أَدُلَّ عَلَيْهِمْ لَدَلْتُ ، وَ لَكِنِّي وَاللَّهِ فِي أُمُورِهِمْ
قَدْ تَكْرَمْتُ .

وَ كُلُّ ذَلِكَ لَا يَرْضَى اللَّهُ مِنِّي إِلَّا أَنْ أُبَلِّغَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيَّ
فِي حَقِّ عَلِيٍّ ، ﴿ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ
رَبِّكَ - فِي حَقِّ عَلِيٍّ - وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَ
اللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ﴾ .

الإعلان الرسمي بإمامة الأئمة الإثنى عشر عليهم السلام

فَاعْلَمُوا مَعَانِيرَ النَّاسِ ذَلِكَ فِيهِ وَ أَفْهَمُوهُ ، وَ اعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ قَدْ نَصَبَهُ لَكُمْ وَلِيًّا وَ إِمَامًا فَرَضَ طَاعَتَهُ عَلَيَّ
الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ وَ عَلَيَّ التَّابِعِينَ لَهُمْ بِإِحْسَانٍ ، وَ
عَلَيَّ الْبَادِي وَ الْحَاضِرِ ، وَ عَلَيَّ الْعَجَمِيِّ وَ الْعَرَبِيِّ ، وَ
الْحُرِّ وَ الْمَمْلُوكِ وَ الصَّغِيرِ وَ الْكَبِيرِ ، وَ عَلَيَّ الْأَبْيَضِ

و اگر بخواهم کسانی را که چنین گفتاری دارند نام ببرم و یا
به شخص آن‌ها اشاره کنم و یا شما را به سوی آنان
راهنمایی کنم می‌توانم، ولی به خدا قسم من در مورد آن‌ها
و کارشان بزرگواری از خود نشان داده‌ام.

و همه این‌ها خدا را از من راضی و خشنود نمی‌گرداند مگر
آنکه آنچه به سوی من در مورد حق علی علیه السلام نازل فرموده
ابلاغ کنم، سپس آیه را بار دیگر تلاوت فرمود: ﴿ يَا أَيُّهَا
الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ... - فِي حَقِّ عَلِيٍّ - وَ إِنْ لَمْ
تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَ اللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ﴾ «ای پیامبر!
آنچه از پروردگارت - در حق علی علیه السلام - از پروردگارت بر تو
نازل شده و اگر انجام ندهی رسالت او را نرسانده‌ای و
خداوند تو را از مردم حفظ می‌کند.

۳- اعلان رسمی ولایت و امامت دوازده امام

ای مردم! این مطلب را در مورد علی علیه السلام بدانید و آن را
بفهمید، و بدانید که خداوند او را سرپرست و پیشوای شما
قرار داده و اطاعتش را بر همه مهاجرین و انصار و کسانی که
به نیکی از آنان پیروی کنند و بر همه بیابان‌نشینان و
شهرنشینان و بر عجم و عرب، بنده و آزاد، کوچک و بزرگ،

وَ الْأَسْوَدِ ، وَ عَلَى كُلِّ مَوْحِدٍ مَاضٍ حُكْمُهُ ، جَازٍ قَوْلُهُ ،
 نَافِذٌ أَمْرُهُ ، مَلْعُونٌ مَنْ خَالَفَهُ ، مَرْحُومٌ مَنْ تَبِعَهُ وَ صَدَقَهُ ،
 فَقَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَ لِمَنْ سَمِعَ مِنْهُ وَ أَطَاعَ لَهُ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّهُ آخِرُ مَقَامٍ أَقَوْمُهُ فِي هَذَا الْمَشْهَدِ ،
 فَاسْمَعُوا وَ أَطِيعُوا وَ انْقَادُوا لِأَمْرِ اللَّهِ رَبِّكُمْ ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ
 وَ جَلَّ هُوَ مَوْلَاكُمْ وَ إِلَهُكُمْ ، ثُمَّ مِنْ دُونِهِ رَسُولُهُ وَ نَبِيِّهُ
 الْمَخَاطَبُ لَكُمْ ، ثُمَّ مِنْ بَعْدِي عَلِيٌّ وَ لِيُكْمِمْ وَ إِمَامُكُمْ
 بِأَمْرِ اللَّهِ رَبِّكُمْ ، ثُمَّ الْإِمَامَةُ فِي ذُرِّيَّتِي مِنْ وَدِدِهِ إِلَى يَوْمِ
 تَلْقَوْنَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ .

لَا حَلَالَ إِلَّا مَا أَحَلَّهُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ هُمْ ، وَ لَا حَرَامَ إِلَّا مَا
 حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَ رَسُولُهُ وَ هُمْ ، وَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ
 عَرَفَنِي الْحَلَالَ وَ الْحَرَامَ وَ أَنَا أَفْضَيْتُ بِمَا عَلَّمَنِي رَبِّي
 مِنْ كِتَابِهِ وَ حَلَالِهِ وَ حَرَامِهِ إِلَيْهِ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، فَضِّلُوهُ . مَا مِنْ عِلْمٍ إِلَّا وَ قَدْ أَحْصَاهُ اللَّهُ
 فِيَّ ، وَ كُلُّ عِلْمٍ عَلَّمْتُ فَقَدْ أَحْصَيْتُهُ فِي إِمَامِ الْمُتَّقِينَ ، وَ
 مَا مِنْ عِلْمٍ إِلَّا وَ قَدْ عَلَّمْتُهُ عَلِيًّا .

سفید و سیاه و بر هر یکتاپرستی واجب فرموده. حکم او قاطع و گفتارش لازم الاجرا و امر و فرمانش نافذ است. هرکس با او مخالفت کند ملعون است و کسی که از او پیروی کند و او را تصدیق نماید مورد رحمت خداوند قرار گیرد، خداوند او و کسانی که سخن او را بشنوند و اطاعت کنند بیامرزد.

ای مردم! این آخرین جایگاهی است که در این مراسم باشکوه به پا خاسته‌ام، سخنان مرا بشنوید و اطاعت کنید و در برابر امر پروردگارتان سر تسلیم فرود آورید که خداوند بزرگ، صاحب اختیار شما است و پس از او فرستاده و پیامبرش که باشما سخن می‌گوید، و پس از من علی علیه السلام به فرمان خداوند پروردگارتان صاحب اختیار، سرپرست و امام شما است، سپس امامت در ذریه من از فرزندان علی علیه السلام قرار خواهد گرفت تا روزی که خدا و رسول او را دیدار کنید.

حلال نیست جز آنچه خدا و رسول او و امامان حلال بدانند و حرام نیست جز آنچه خدا و رسول او و امامان علیهم السلام بر شما حرام بدانند. و خداوند بزرگ هر حلال و حرامی را به من شناسانیده، و من آنچه را پروردگارم از کتابش و از حلال و حرامش به من آموخته به علی علیه السلام رسانیده‌ام.

ای مردم، او را برتری دهید، علم و دانشی نیست مگر آنکه خداوند در سینه من گردآوری فرموده، و هر علمی که آموخته‌ام آن را در وجود پیشوای پرهیزکاران علی علیه السلام گردآوری نموده‌ام، و علمی نیست مگر آنکه به علی علیه السلام آموخته‌ام.

وَهُوَ الْإِمَامُ الْمُبِينُ الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ فِي سُورَةِ يَسَّ: ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ﴾ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، لَا تَضِلُّوا عَنْهُ وَلَا تَنْفِرُوا مِنْهُ ، وَ لَا تَسْتَنْكِفُوا عَنْ وَلَايَتِهِ ، فَهُوَ الَّذِي يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَ يَعْمَلُ بِهِ ، وَ يُزْهِقُ الْبَاطِلَ وَ يَنْهَى عَنْهُ ، وَ لَا تَأْخُذْهُ فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَائِمٌ .

أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ ، لَمْ يَسْبِقْهُ إِلَى الْإِيمَانِ بِي أَحَدٌ ، وَ الَّذِي فَدَى رَسُولَ اللَّهِ بِنَفْسِهِ ، وَ الَّذِي كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ وَ لَا أَحَدٌ يَعْبُدُ اللَّهَ مَعَ رَسُولِهِ مِنَ الرِّجَالِ غَيْرُهُ .

أَوَّلُ النَّاسِ صَلَاةً وَ أَوَّلُ مَنْ عَبَدَ اللَّهَ مَعِي . أَمَرْتُهُ عَنِ اللَّهِ أَنْ يَنَامَ فِي مَضْجَعِي ، فَفَعَلَ فَادِيَاً لِي بِنَفْسِهِ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، فَضَّلُوهُ فَقَدْ فَضَّلَهُ اللَّهُ ، وَ أَقْبَلُوهُ فَقَدْ نَصَبَهُ اللَّهُ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّهُ إِمَامٌ مِنَ اللَّهِ ، وَ لَنْ يَتُوبَ اللَّهُ عَلَى أَحَدٍ أَنْكَرَ وَلَايَتَهُ وَ لَنْ يَغْفِرَ لَهُ ، حَتَّمَا عَلَى اللَّهِ أَنْ يَفْعَلَ ذَلِكَ بِمَنْ خَالَفَ أَمْرَهُ وَ أَنْ يُعَذِّبَهُ عَذَاباً نُكْرًا أَبَدَ الْأَبَادِ وَ دَهْرَ الدُّهُورِ . فَاحْذَرُوا أَنْ تُخَالِفُوهُ ، فَتَضِلُّوا نَاراً وَ قُودَهَا النَّاسُ وَ الْحِجَارَةَ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ .

و او امام مبین و پیشوای روشنگری است که خداوند در سوره «یس» از او یاد کرده و فرموده: «و هر چیزی را ما در امام مبین جمع آوری نموده و برشمرده ایم».

ای مردم! از مسیر او منحرف نشوید و از او نگریزید و از ولایت او متکبران سر بازنزنید، او کسی است که به سوی حق راهنمایی می‌کند و خود به آن عمل می‌نماید و باطل را از بین میبرد و شمارا از آن بازمی‌دارد و در راه خدا از سرزنش سرزنش‌کنندگان هیچ بیم و هراسی ندارد.

او اول کسی است که به خدا و رسول او ایمان آورده و هیچ کس در ایمان آوردن به من از او پیشی نگرفته است، و او کسی است که جان خود را در راه رسول خدا فدا نمود، او با رسول خدا بود و کسی از مردان غیر او خدا را به همراه پیامبر عبادت نمی‌کرد، اولین نمازگزار و اولین عبادت‌کننده به همراه من بود، از طرف خدا به او دستور دادم که در بستر من بخوابد و او پذیرفت و حاضر شد جان خود را فدای من نماید.

ای مردم! او را از دیگران برتر بدانید که خداوند او را برتری داده، امامت او را بپذیرید که خداوند او را به این مقام منصوب فرموده است.

ای مردم! به راستی او از طرف خداوند امام و پیشوا است و خداوند توبه منکر ولایت او را نخواهد پذیرفت و او را هرگز نخواهد آمرزید و خداوند بر خود حتمی قرار داده که چنین کاری نسبت به مخالف امامت او انجام دهد، و او را برای همیشه و تا روزگار باقی است به عذاب دردناک خود کیفر دهد پس، از مخالفت کردن با او جداً پرهیز کنید که نتیجه‌اش افتادن در آتشی است که هیثم آن مردم و سنگ‌ها است که برای کافران آماده شده است.

مَعَاشِرَ النَّاسِ، بِي - وَاللَّهِ - بَشَرِ الْأَوْلُونَ مِنَ النَّبِيِّينَ وَ الْمُرْسَلِينَ، وَ أَنَا وَاللَّهِ - خَاتَمُ الْأَنْبِيَاءِ وَ الْمُرْسَلِينَ، وَ الْحُجَّةُ عَلَيَّ جَمِيعِ الْمَخْلُوقِينَ مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِينَ. فَمَنْ شَكَّ فِي ذَلِكَ فَقَدْ كَفَرَ كُفْرَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى، وَ مَنْ شَكَّ فِي شَيْءٍ مِنْ قَوْلِي هَذَا فَقَدْ شَكَّ فِي كُلِّ مَا أَنْزَلَ إِلَيَّ، وَ مَنْ شَكَّ فِي وَاحِدٍ مِنَ الْأَيِّمَةِ فَقَدْ شَكَّ فِي الْكُلِّ مِنْهُمْ، وَ الشَّاكُّ فِيْنَا فِي النَّارِ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ، حَبَانِي اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهَذِهِ الْفَضِيلَةِ مَنَّا مِنْهُ عَلَيَّ وَ إِحْسَانًا مِنْهُ إِلَيَّ وَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، أَلَا لَهُ الْحَمْدُ مِنْ بَدَى الْأَبْدِينَ وَ دَهْرَ الدَّاهِرِينَ وَ عَلَيَّ كُلِّ حَالٍ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ، فَضِّلُوا عَلَيًّا فَإِنَّهُ أَفْضَلُ النَّاسِ بَعْدِي مِنْ ذَكَرٍ وَ أَتَى مَا أَنْزَلَ اللهُ الرَّزْقَ وَ بَقِيَ الْخَلْقُ.

مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ، مَعْضُوبٌ مَعْضُوبٌ مَنْ رَدَّ عَلَيَّ قَوْلِي هَذَا وَ لَمْ يُوَافِقْهُ.

أَلَا إِنَّ جَبْرَيْلَ خَبَّرَنِي عَنِ اللهِ تَعَالَى بِذَلِكَ وَ يَقُولُ: «مَنْ عَادَى عَلِيًّا وَ لَمْ يَتَوَلَّهُ فَعَلَيْهِ لَعْنَتِي وَ غَضَبِي»، ﴿ وَ لَتَنْظُرَنَّ نَفْسٌ مَا قَدَمَتْ لِغَدٍ.﴾

ای مردم! به خدا سوگند همه پیامبران و رسولان پیشین به آمدن من بشارت داده‌اند و من پایان بخش پیامبران و رسولان و حجت بر همه اهل آسمان‌ها و زمین هستم، هرکس در این باره تردید کند کافر گشته مانند کفار زمان جاهلیت، و کسی که در این گفتار امروز تردید کند در همه آنچه بر من نازل شده تردید کرده است و کسی که در یکی از امامان شک و تردید نماید در واقع در همه آنان شک و تردید نموده، و شک کننده درباره ما جایگاهش آتش دوزخ است.

ای مردم خداوند تبارک و تعالی این فضیلت را به من مرحمت فرموده و بر من منت نهاده و این احسانی از جانب او به من است و خدایی جز او نیست، آگاه باشید! که ستایش من همیشه و همه روزگاران و در هر حالی از آن خداوند است.

ای مردم! علی را بر دیگران برتری دهید، که او در میان زنان و مردان برتر از همه مردم بعد از من است تا زمانی که خدا روزی را نازل می‌کند و مخلوقی باقی است.

از رحمت خدا به دور است، به دور است، گرفتار خشم خداوند است، گرفتار، کسی که این گفتارم را رد کند و با آن موافق نباشد.

آگاه باشید! که جبرئیل از طرف خداوند آن را به من خبر داده و فرموده است: هرکه با علی علیه السلام دشمنی کند و ولایت او را نپذیرد لعنت من و غضب من بر او باد «و باید هرکس بنگرد برای فردایش چه چیزی پیش فرستاده،

وَ اتَّقُوا اللَّهَ - أَنْ تُخَالِفُوهُ فَتَزِلَّ قَدَمُ بَعْدَ ثُبُوتِهَا - إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۳۲﴾

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّهُ جَنْبُ اللَّهِ الَّذِي ذَكَرَ فِي كِتَابِهِ الْعَزِيزِ ، فَقَالَ تَعَالَى مُخْبِرًا عَمَّنْ يُخَالِفُهُ : ﴿أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَا عَلَى مَا فَرَطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ﴾ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، تَدَبَّرُوا الْقُرْآنَ وَ افْهَمُوا آيَاتِهِ ، وَ انظُرُوا إِلَى مُحْكَمَاتِهِ وَ لَا تَتَّبِعُوا مُتَشَابِهَهُ ، فَإِنَّ اللَّهَ لَنْ يُبَيِّنَ لَكُمْ زَوَاجِرَهُ وَ لَنْ يُوضِحَ لَكُمْ تَفْسِيرَهُ إِلَّا الَّذِي أَنَا آخِذٌ بِيَدِهِ وَ مُصْعِدُهُ إِلَيَّ وَ سَائِلٌ بِعَضْدِهِ وَ رَافِعُهُ بِيَدِي وَ مُعَلِّمُكُمْ : أَنْ مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ ، وَ هُوَ عَلِيٌّ بَنُ أَبِي طَالِبٍ أَخِي وَ وَصِيِّي ، وَ مَوْلَانَهُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْزَلَهَا عَلَيَّ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّ عَلِيًّا وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ وُلْدِي مِنْ صُلْبِهِ هُمُ الثَّقَلَيْنِ الْأَصْغَرُ ، وَ الْقُرْآنُ الثَّقَلُ الْأَكْبَرُ ، فَكُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِنْنِي عَنْ صَاحِبِهِ وَ مُوَافِقٌ لَهُ ، لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضِ .

و از خداوند بترسید- که با علی عليه السلام مخالفت کنید - پس قدم‌هایتان پس از استواری دچار لغزش شود، که خداوند به آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

ای مردم! همانا او جنب خدا است (از نظر قرب به پروردگار مانند کسی است که در کنار او است) که در کتاب ارجمند خود از او یاد کرده و از زبان مخالفینش خبر داده و فرموده: «مبادا کسی در روز قیامت بگوید: افسوس که درباره جنب خداوند کوتاهی کردم»

ای مردم، در قرآن اندیشه کنید و آیات آن را بفهمید، در محکمت‌های آن نظر کنید و از متشابهات آن پیروی ننمائید. به خدا سوگند نواهی قرآن را برای شما بیان نمی‌کند و تفسیر آن را روشن نمی‌گرداند مگر کسی که دست و بازوی او را گرفته و بالا برده‌ام و او را به شما نشان داده‌ام و اعلام می‌کنم: بدون تردید هرکه من مولای او هستم این علی مولای او است، و او علی بن ابی طالب برادر و وصی من است، و مسأله ولایت او فرمانی از طرف خداوند است که آن را بر من نازل فرموده است.

ای مردم! همانا علی و پاکان از فرزندان من از نسل او ثقل اصغر (به چیز گران‌بها و ارزشمند ثقل گویند) و قرآن ثقل اکبر است، هر یک از آن دو از دیگری خبر می‌دهد و موافق با او است، آن دو هرگز از یکدیگر جدا نمی‌شوند تا در کنار حوض کوثر بر من وارد شوند.

أَلَا إِنَّهُمْ أَمَنَاءُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ وَ حُكَّامُهُ فِي أَرْضِهِ .

أَلَا وَ قَدْ أَدَّيْتُ ، أَلَا وَ قَدْ بَلَّغْتُ ، أَلَا وَ قَدْ أَسْمَعْتُ ، أَلَا وَ قَدْ أَوْصَحْتُ . أَلَا وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَالَ ، وَ أَنَا قُلْتُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ .

أَلَا إِنَّهُ لَا «أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ» غَيْرَ أَحْيٍ هَذَا. أَلَا لَا تَجِلُّ أَمْرَةَ الْمُؤْمِنِينَ بَعْدِي لِأَحَدٍ غَيْرِهِ .

آگاه باشید! آنان امانت داران خداوند در میان آفریدگانش و حکمرانان او در زمین هستند.

آگاه باشید! که من وظیفه خود را انجام دادم و آنچه فرموده بود ابلاغ نمودم و به گوش شما رساندم و روشن ساختم. بدانید، خداوند این مطالب را فرموده و من از طرف او به شما گفتم. آگاه باشید! غیر از این برادرم کسی امیرالمؤمنین نیست و فرمانروایی مؤمنان برای هیچ کس غیر از او بعد از من روا نیست.

۴- معرفی و بلند کردن امیر مؤمنان علیؑ

سپس پیامبر ﷺ دستش را بر بازوی علیؑ زد و آن حضرت را بلند کرد. و این در حالی بود که امیرالمؤمنین علیؑ از زمانی که پیامبر بر فرزند منبر آمده بود یک پله پایین‌تر از مکان حضرت ایستاده بود و نسبت به صورت حضرت به طرف راست مایل بود که گویی هر دو در یک مکان ایستاده‌اند.

پس پیامبر ﷺ با دستش او را بلند کرد و هر دو دست را به سوی آسمان باز نمود و علیؑ را از جا بلند نمود تا حدی که پای آن حضرت موازی زانوی پیامبر رسید. سپس فرمود: ای مردم! چه کسی بر شما از خودتان صاحب اختیارتر است؟

گفتند: خدا و رسولش. فرمود:

﴿رَفَعُ عَلِيٌّ بِيَدِي رَسُولَ اللَّهِ ﷺ﴾

ثُمَّ ضَرَبَ بِيَدِهِ إِلَى عَضُدِ عَلِيٍّ فَرَفَعَهُ ، وَ كَانَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ مُنْذُ أَوَّلِ مَا صَعَدَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مِنْبَرَهُ عَلَى دَرَجَةٍ دُونَ مَقَامِهِ مُتَيَمِّناً عَنْ وَجْهِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ كَانَهُمَا فِي مَقَامٍ وَاحِدٍ .

فَرَفَعَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِيَدِهِ وَ بَسَطَهُمَا إِلَى السَّمَاءِ وَ شَالَ عَلِيًّا عَلِيًّا حَتَّى صَارَتْ رِجْلُهُ مَعَ رُكْبَةِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ، ثُمَّ قَالَ: أَيُّهَا النَّاسُ، مَنْ أَوْلَى بِكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ؟ قَالُوا: اللَّهُ وَ رَسُولُهُ. فَقَالَ:

أَلَا فَمَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ، أَلَلَّهُمَّ وَالِ مَنْ
وَالَاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ أَنْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ وَ اخْذُلْ مَنْ
خَذَلَهُ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، هَذَا عَلِيٌّ أَخِي وَ وَصِيِّ وَ وَاوَالِي
عِلْمِي، وَ خَلِيفَتِي فِي أُمَّتِي عَلِيٌّ مَنْ آمَنَ بِي وَ عَلِيٌّ
تَفْسِيرِ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ الدَّاعِي إِلَيْهِ وَ الْعَامِلُ بِمَا
يَرْضَاهُ وَ الْمُحَارِبُ لِأَعْدَائِهِ وَ الْمُوَالِي عَلِيٌّ طَاعَتِهِ وَ
النَّاهِي عَنْ مَعْصِيَتِهِ.

إِنَّهُ خَلِيفَةُ رَسُولِ اللَّهِ وَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْإِمَامُ الْهَادِي
مِنَ اللَّهِ، وَ قَاتِلُ النَّاكِثِينَ وَ الْقَاسِطِينَ وَ الْمَارِقِينَ بِأَمْرِ اللَّهِ.

يَقُولُ اللَّهُ: ﴿مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلَ لَدَيَّ﴾ . بِأَمْرِكَ يَا رَبِّ
أَقُولُ: اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ أَنْصُرْ مَنْ
نَصَرَهُ وَ اخْذُلْ مَنْ خَذَلَهُ وَ الْعَنْ مَنْ أَنْكَرَهُ وَ اغْضِبْ
عَلِيٌّ مَنْ جَحَدَ حَقَّهُ .

اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَنْزَلْتَ الْآيَةَ فِي عَلِيٍّ وَ لِيْلِكَ عِنْدَ تَسْبِيحِ
ذَلِكَ وَ نَصْبِكَ إِيَّاهُ لِهَذَا الْيَوْمِ: ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ
وَ أَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾

آگاه باشید! هر که من مولا و صاحب اختیار اویم این
علی مولا و صاحب اختیار او است. خداوندا اهل ولایت او
را دوست بدار و دشمن او را دشمن بدار، هر که او را یاری
کند یاری کن و هر که او را رها کند خوارش گردان.

ای مردم! این علی برادر و وصی و دربردارنده علم من و
جانشین من در میان ائمت می باشد بر هر که به من ایمان دارد
و بر تفسیر کتاب خداوند است، او شما را به کتاب خدا
دعوت کند و به آنچه خشنودی خداوند در آن است عمل
کند، و با دشمنان او در ستیز باشد، به اطاعت خدا مردم را
راهنمایی کند و از نافرمانی او آن‌ها را باز دارد.

همانا او جانشین رسول خدا، امیر مؤمنان و پیشوای
هدایتگر از طرف خداوند است. او به فرمان خداوند با
پیمان شکنان و روی گردانان از حق و خارج شدگان از دین
پیکار نماید.

خداوند می فرماید: «سخن من دگرگون نمی گردد و
تغییر نمی پذیرد». پروردگارا به فرمان تومی گویم: خداوندا
دوستان او را دوست بدار و با دشمنان او دشمن باش، هر که
او را یاری کند یاری کن و رها کنندگان او را خوار
گردان، هر که امامت او را انکار کند از رحمت خود دور بدار
و هر که حق او را نپذیرد و از آن سرباز زند به خشم و
غضب خود گرفتار فرما.

خداوندا تو در مورد ولایت علی بن ابی طالب هنگام بیان
ولایتش و نصب او به این منصب فرمودی: «امروز دین شما
را کامل و نعمتم را بر شما تمام نمودم و از اسلام به عنوان
دین شما راضی و خشنود گشتم»

وَقُلْتُ: «إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ»، وَقُلْتُ: «وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ». اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُكَ أَنِّي قَدْ بَلَغْتُ.

و فرمودی: «همانا دین نزد خداوند اسلام است» و فرمودی: «کسی که جز اسلام دینی بپذیرد از او پذیرفته نمی‌شود، و او در آخرت از زیانکاران خواهد بود». خدایا تو را گواه می‌گیرم که من فرمان تو را ابلاغ نمودم.

۵- التَّكْوِينُ عَلَى تَوْجِيهِ الْأُمَّةِ نَحْوَ مَسْأَلَةِ الْإِمَامَةِ

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّمَا أَكْمَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ دِينَكُمْ بِإِمَامَتِهِ . فَمَنْ لَمْ يَأْتَمْ بِهِ وَبِمَنْ يَقُومُ مَقَامَهُ مِنْ وُلْدِي مَنْ صُلِبَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَالْعَرْضِ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ، لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ .

۵- تأکید بر توجه امت به مسئله امامت

ای مردم! خداوند دین شما را با امامت علی علیه السلام کامل نمود، هرکس از او و جانشینان او از فرزندان من و نسل او - تا روز قیامت و روزی که در پیشگاه او حاضر می‌شویم - پیروی نکند، همه کارهایش در دو جهان بیهوده و باطل و سرانجامش دوزخ برای همیشه است (عذاب آنان کم نمی‌گردد و به آنان مهلت داده نمی‌شود).

ای مردم! این علی است که بیش از همه مرایاری کرده و سزاوارترین، عزیزترین شما نسبت به من است، خداوند تبارک و تعالی و من از او راضی و خشنودیم. آیه‌ای در قرآن در مورد رضایت پروردگار نازل نشده مگر آنکه در شأن او است، و خداوند مؤمنان را مخاطب قرار نداده، مگر آنکه به او ابتدا فرموده، و آیه مدح و ستایشی نازل نگشته مگر آنکه او مراد و مقصود بوده است، و گواهی نداده خداوند به بهشت در سوره «هل اتی علی الانسان» مگر برای او، این سوره را در مورد کسی جز او نازل نفرموده و با آن کسی غیر او را ستایش نفرموده است.

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، هَذَا عَلِيٌّ ، أَنْصَرُّكُمْ لِي وَ أَحَقُّكُمْ بِي وَ أَقْرَبُكُمْ إِلَيَّ وَ أَعَزُّكُمْ عَلَيَّ وَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَ أَنَا عَنْهُ رَاضِيَانِ . وَ مَا نَزَلَتْ آيَةٌ رِضَى فِي الْقُرْآنِ إِلَّا فِيهِ ، وَ لَا خَاطَبَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَّا بَدَأَ بِهِ ، وَ لَا نَزَلَتْ آيَةٌ مَدْحٍ فِي الْقُرْآنِ إِلَّا فِيهِ ، وَ لَا شَهِدَ اللَّهُ بِالْحِجَّةِ فِي «هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ إِلَّا لَهُ ، وَ لَا أَنْزَلَهَا فِي سِوَاهُ وَ لَا مَدَحَ بِهَا غَيْرَهُ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ، هُوَ نَاصِرُ دِينِ اللَّهِ وَ الْمُجَادِلُ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ، وَ هُوَ التَّقِيُّ التَّقِيُّ الْهَادِي الْمَهْدِي. نَسَبُكُمْ خَيْرَ نَبِيٍّ وَ وَصِيَّكُمْ خَيْرَ وَصِيٍّ وَ بَنُوهُ خَيْرَ الْأَوْصِيَاءِ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ، ذُرِّيَّةُ كُلِّ نَبِيٍّ مِنْ صُلْبِهِ، وَ ذُرِّيَّتِي مِنْ صُلْبِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٍّ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ إِبْلِيسَ أَخْرَجَ آدَمَ مِنَ الْجَنَّةِ بِالْحَسَدِ، فَلَا تَحْسُدُوهُ فَتَحْطِطَ أَعْمَالُكُمْ وَ تَرَلَّ أَقْدَامُكُمْ، فَإِنَّ آدَمَ أَهْبَطَ إِلَى الْأَرْضِ بِخَطِيئَةٍ وَاحِدَةٍ، وَ هُوَ صَفْوَةٌ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ كَيْفَ بِكُمْ وَ أَنْتُمْ أَنْتُمْ وَ مِنْكُمْ أَعْدَاءُ اللَّهِ.

أَلَا وَ إِنَّهُ لَا يُبْغِضُ عَلِيًّا إِلَّا شَقِيٌّ، وَ لَا يُوَالِي عَلِيًّا إِلَّا تَقِيٌّ، وَ لَا يُؤْمِنُ بِهِ إِلَّا مُؤْمِنٌ مُخْلِصٌ. وَ فِي عَلِيٍّ - وَاللَّهِ - نَزَلَتْ سُورَةُ الْعَصْرِ: ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَ الْعَصْرِ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ﴾ إِلَّا عَلِيٌّ الَّذِي آمَنَ وَ رَضِيَ بِالْحَقِّ وَ الصَّبْرِ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ، قَدْ اسْتَشْهَدْتُ اللَّهَ وَ بَلَّغْتُكُمْ رَسُولِي وَ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ.

ای مردم! او یاری کننده دین خدا و جدال کننده از طرف رسول خدا است. او پرهیزکار، پاکیزه، هدایتگر و هدایت شده است، پیامبر شما بهترین پیامبر و وصی و فرزندان او بهترین اوصیاء هستند.

ای مردم! نسل هر پیامبری از صلب خود او و نسل من از صلب علی بن ابی طالب است.

ای مردم! همانا ابلیس آدم را بنخاطر حسادت از بهشت بیرون کرد، پس نسبت به علی علیه السلام حسد نورزید که اعمال شما باطل و قدم‌هایتان دچار لغزش شود، آدم به خاطر یک اشتباه به زمین فرود آمد در حالی که او برگزیده خدا بود، نسبت به شما چگونه خواهد بود و شما شمائید و در میان شما دشمنان خدا هستند.

آگاه‌باشید! با علی جز شقی و بدبخت دشمنی نمی‌کند و جز پرهیزکار و لایتنش را نمی‌پذیرد و جز مؤمن با اخلاص به او ایمان نمی‌آورد. به خدا سوگند سوره «والعصر» درباره علی علیه السلام نازل شده است: «به نام خداوند بخشنده مهربان. قسم به عصر، انسان در زیان است مگر علی علیه السلام که به حق راضی گشته و صبر و شکیبایی را پیشه خود نموده است».

ای مردم! خدا را گواه می‌گیرم که رسالت خود را ابلاغ نمودم «و بر رسول جز ابلاغ آشکار و وظیفه دیگری نیست».

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، ﴿اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَ
أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ .

ای مردم! «تقوای الهی آنگونه که شایسته است داشته باشید و کاری نکنید که غیر مسلمان از دنیا روید».

الإشارة إلى مقاصد المنافقين

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، ﴿آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي
أَنْزَلَ مَعَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَى
أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ﴾ .

بِاللَّهِ مَا عَنَى بِهَذِهِ الْآيَةِ إِلَّا قَوْمًا مِنْ أَصْحَابِي أَعْرَفَهُمْ
بِأَسْمَائِهِمْ وَأَنْسَابِهِمْ ، وَ قَدْ أَمَرْتُ بِالصَّفْحِ عَنْهُمْ .
فَلْيَعْمَلْ كُلُّ امْرِئٍ عَلَى مَا يَجِدُ لِعَلِيٍّ فِي قَلْبِهِ مِنَ الْحُبِّ
وَ الْبُغْضِ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، النُّورُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ مَسْئُوكَ فِيَّ ،
ثُمَّ فِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ، ثُمَّ فِي النَّسْلِ مِنْهُ إِلَى الْقَائِمِ
الْمَهْدِيِّ الَّذِي يَأْخُذُ بِحَقِّ اللَّهِ وَ بِكُلِّ حَقٍّ هُوَ لَنَا ، لِأَنَّ اللَّهَ
عَزَّ وَ جَلَّ قَدْ جَعَلَنَا حُجَّةً عَلَى الْمُقْصِرِينَ وَ الْمُعَانِدِينَ وَ
الْمُخَالِفِينَ وَ الْخَائِنِينَ وَ الْإِثْمِينَ وَ الظَّالِمِينَ وَ الْغَاصِبِينَ
مِنْ جَمِيعِ الْعَالَمِينَ .

ع- اشاره به کارشکنی های منافقین

ای مردم! به خدا و رسول او و نوری که همراه او نازل شده ایمان آورید، پیش از آنکه چهره‌ها را تباه و به پشت سر بازگردانیم یا آنها را از رحمت خود دور سازیم همان گونه که اصحاب روز شنبه را دور ساختیم.

به خدا سوگند، او از این آیه قصد نکرده مگر گروهی از اصحاب مرا که آنان را با نام و نسب می شناسم ولی مأمورم که از آنان چشم پوشی کنم، پس هرکس بر مبنای آنچه در قلب خود از مهر و کینه علی علیه السلام می یابد باید عمل کند.

ای مردم! نور از جانب خداوند در وجود من، سپس در وجود علی بن ابی طالب و پس از او درنسل او تا مهدی قائم علیه السلام خواهد بود، او که حق خدا و همه حقوق ما را باز خواهد گرفت، زیرا که خداوند ما را حجت بر مقصران و معاندان و مخالفان و خائنان و گنهکاران و ستمگران و غاصبان از تمامی جهانیان قرار داده است.

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، أَنْذَرَكُمْ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ قَدْ خَلْتُ مِنْ قَبْلِي الرُّسُلَ ، أَفَأَنْ مِتُّ أَوْ قُتِلْتُ انْقَلَبْتُمْ عَلَيَّ أَعْقَابِكُمْ ؟ وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَيَّ عَقْبِيهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئاً وَ سَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ الصَّابِرِينَ . أَلَا وَ إِنَّ عَلِيّاً هُوَ الْمَوْصُوفُ بِالصَّبْرِ وَ الشُّكْرِ ، ثُمَّ مِنْ بَعْدِهِ وَ لَدِي مِنْ صُلْبِهِ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ بِإِسْلَامِكُمْ ، بَلْ لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ اللَّهُ فَيُحِطَ عَمَلَكُمْ وَ يَسْخَطَ عَلَيْكُمْ وَ يَنْبَلِيَكُمْ بِشَوَاطِئِ مِنْ نَارٍ وَ تُحَاسِسُ ، إِنَّ رَبَّكُمْ لِبِالْمِرْصَادِ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّهُ سَيَكُونُ مِنْ بَعْدِي أَيْمَةٌ يَدْعُونَ إِلَيَّ النَّارِ وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنْصَرُونَ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّ اللَّهَ وَ أَنَا بَرِيئَانِ مِنْهُمُ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّهُمْ وَ أَنْصَارَهُمْ وَ اتِّبَاعَهُمْ وَ أَشْيَاعَهُمْ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَ لَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ .

أَلَا إِنَّهُمْ أَصْحَابُ الصَّحِيفَةِ فَلْيَنْظُرْ أَحَدُكُمْ فِي صَحِيفَتِهِ !!

قَالَ : فَذَهَبَ عَلَيَّ النَّاسُ - إِلَّا شِرْذِمَةً مِنْهُمْ - أَمَرَ الصَّحِيفَةَ .

ای مردم! من شما را بیم می‌دهم که «من رسول خدایم و پیش از من رسولانی آمده و درگذشته‌اند، آیا اگر من نیز از جهان بروم یا کشته شوم، شما به آئین پیشینیان خود باز می‌گردید، و کسی که به قهقرا باز گردد هرگز به خداوند زبانی نخواهد رسانید و خداوند سپاسگزاران شکیبیا را پاداش خواهد داد». آگاه باشید! علی به این دو صفت شکیبایی و سپاسگزاری آراسته است و پس از او فرزندان من از نسل او این چنین‌اند.

ای مردم! بر من با اسلام خود منت نگذارید و بر خداوند نیز منت نگذارید که نتیجه‌اش تباه شدن اعمال شما و خشم خداوند و مبتلا شدن به شعله‌هایی از آتش و مس‌گداخته خواهد بود، بدون تردید پروردگار شما در کمینگاه است.

ای مردم! به زودی پس از من امامانی خواهند آمد که مردم را به آتش فرا خوانند، آنها در روز قیامت یاری نمی‌شوند.

ای مردم! خدا و من از آنها بیزاریم. ای مردم آنها و یاران و متابعان و پیروان آنها در پست‌ترین محل دوزخ خواهند بود و چه بد جایگاهی است جایگاه متکبران.

آگاه باشید که آنها اصحاب صحیفه‌اند پس باید هریک از شما در صحیفه خود نظر کند.

(صحیفه پیمانی است که منافقان درباره نپذیرفتن امامت علی ع نوشتند) راوی حدیث گوید: به جز اندکی از مردم، دیگران معنای صحیفه و منظور پیامبر را نفهمیدند.

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنِّي أَدْعُهَا إِمَامَةً وَ وِرَاثَةً فِي عَقِبِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ، وَ قَدْ بَلَغْتُ مَا أُمِرْتُ بِتَبْلِيغِهِ حُجَّةً عَلَى كُلِّ حَاضِرٍ وَ غَائِبٍ ، وَ عَلَى كُلِّ أَحَدٍ مِمَّنْ شَهِدَ أَوْ لَمْ يَشْهَدْ ، وَوَلَدٍ أَوْ لَمْ يُوَلَدْ ، فَلْيُبَلِّغِ الْحَاضِرُ الْغَائِبَ وَ الْوَالِدُ الْوَلَدَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ .

وَ سَيَجْعَلُونَ الْإِمَامَةَ بَعْدِي مُلْكًا وَ اغْتِصَابًا ، أَلَا لَعَنَ اللَّهُ الْغَاصِبِينَ الْمُعْتَصِبِينَ ، وَ عِنْدَهَا سَيَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَا النَّفْلَانِ مَنْ يَفْرُغُ ، وَ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِنْ نَارٍ وَ نُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَمْ يَكُنْ لِيَذَرَكُمْ عَلَى مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ ، وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّهُ مَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَ اللَّهُ مُهْلِكُهَا بِتَكْذِيبِهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ، وَ مُمْلِكُهَا الْإِمَامَ الْمَهْدِيَّ وَ اللَّهُ مُصَدِّقٌ وَعْدَهُ .

ای مردم! من جانشینی خود را به عنوان امامت و وراثت تا روز قیامت در دودمان خود به ودیعه نهادم، و ابلاغ نمودم آنچه را که به تبلیغ آن مأمور شدم تا بر هر حاضر و غایبی و هر که شاهد این اجتماع بوده و یا در این اجتماع حضور نداشته، به دنیا آمده و یا به دنیا نیامده حجت باشد، و باید حاضران به غایبان و پدران به فرزندان خود تا قیامت این پیام را برسانند، و به زودی امامت را بعد از من پادشاهی قرار خواهند داد و غاصبانه تصرف خواهند کرد.

آگاه باشید! خدا لعنت کند کسانی را که غاصبانه و به زور و ستم آن را به تصرف خود درآورند، و به زودی خداوند به حساب جن و انس خواهد پرداخت. و بر شما شراره‌های آتش و مس گداخته سرازیر خواهد نمود و هرگز در آنجا یاری نمی‌شوید.

ای مردم! همانا خداوند شما را به حالی که هستید رها نکند تا آن که جدا سازد پاک را از ناپاک، و خدا چنین نبوده که شما را از اسرار غیب آگاه کند.

ای مردم! هیچ سرزمینی نیست مگر آنکه خداوند آن را بخاطر تکذیب اهل آن قبل از روز قیامت نابود کند و آن را حضرت مهدی به تصرف خود درآورد و خداوند وعده‌اش را انجام خواهد داد.

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، قَدْ ضَلَّ قَبْلَكُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ، وَ اللَّهُ لَقَدْ أَهْلَكَ الْأَوَّلِينَ ، وَ هُوَ مُهْلِكُ الْآخِرِينَ . قَالَ اللَّهُ تَعَالَى : ﴿ أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ ، ثُمَّ نُنَبِّئَهُمُ الْآخِرِينَ ، كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ، وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴾ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَمَرَنِي وَ نَهَانِي ، وَ قَدْ أَمَرْتُ عَلَيْكَ وَ نَهَيْتُهُ بِأَمْرِهِ . فَعَلِمَ الْأَمْرَ وَ النَّهْيَ لَدَيْهِ ، فَاسْمَعُوا لِأَمْرِهِ تَسْلِمُوا وَ أَطِيعُوا تَهْتَدُوا وَ انْتَهُوا لِنَهْيِهِ تَرْتَدُوا ، وَ صِيرُوا إِلَى مُرَادِهِ ، وَ لَا تَتَفَرَّقُ بِكُمْ السُّبُلُ عَنْ سَبِيلِهِ .

﴿ أَوْلِيَاءُ أَهْلِ الْبَيْتِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ أَعْدَاؤُهُمْ ﴾

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، أَنَا صِرَاطُ اللَّهِ الْمُسْتَقِيمِ الَّذِي أَمَرْتُكُمْ بِاتِّبَاعِهِ ، ثُمَّ عَلِيٌّ مِنْ بَعْدِي ، ثُمَّ وُلْدِي مِنْ صُلْبِهِ أَيْمَّةُ الْهُدَى ، يَهْتَدُونَ إِلَى الْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ .

ای مردم! پیش از شما بیشتر پیشینیان گمراه گشتند و خداوند آن‌ها را هلاک نمود، و او نابودکننده آیندگان نیز هست. خداوند تبارک و تعالی فرموده است: «آیا پیشینیان راهلاک نکردیم؟ آیندگان را نیز به دنبال آن‌ها می‌فرستیم، (آری) با مجرمان این گونه رفتار خواهیم کرد، و در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان».

ای مردم! همانا خداوند مرا امر و نهی فرموده و من به فرمان او به علی عليه السلام امر و نهی نموده‌ام، پس علی است که امر و نهی را می‌داند و علم آن نزد اوست، امر او را گوش فرادهید تا سلامت بمایند و او را اطاعت کنید تا هدایت شوید، و از آنچه شما را بازمی‌دارد دوری‌گزینید تا رستگار شوید و به سوی مراد و مقصود او حرکت کنید و راه‌های گوناگون شما را از پیمودن راه او باز ندارد.

۷- پیروان اهل بیت عليهم السلام و دشمنان ایشان

ای مردم! من آن صراط مستقیمی هستم که خداوند شما را به پیروی آن دستور داده، و بعد از من علی و سپس فرزندان من از نسل او پیشوایان هدایتند، به سوی حق هدایت می‌کنند و به حق دادگری می‌نمایند.

«به نام خداوند بخشنده مهربان * ستایش مخصوص پروردگار جهانیان است * اوکه بخشنده و مهربان است * مالک روز جزاست * خداوند تنها تو را می‌پرستیم و تنها از تو یاری می‌طلبیم * ما را به راه راست هدایت کن * راه کسانی که به آن‌ها نعمت بخشیدی، نه کسانی که بر آنها خشم و غضب نمودی و نه راه گمراهان» (این سوره) دربارهٔ من و اهل بیت من به خدا قسم، نازل شده شامل حال آنان است و به آنان اختصاص دارد، آن‌ها اولیای خداوندند که هیچگونه بیم و هراسی ندارند و دچار حزن و اندوهی نمی‌باشند. آگاه باشید! «همانا حزب خداوند همیشه پیروز است».

آگاه باشید! دشمنان آنان بی‌خردان گمراه، و برادران شیاطین هستند که بعضی از آن‌ها به بعضی دیگر سخنان باطل و آراسته به دروغ خود را برای فریب دادن می‌رسانند. آگاه باشید! دوستان اهل بیت کسانی هستند که خداوند در کتابش از آن‌ها چنین یاد فرموده: «نمی‌یابی گروهی را که ایمان به خدا و آخرت داشته باشند و آن‌ها دشمنان خدا و رسول او را دوست بدارند گرچه پدران یا فرزندان یا برادران یا خویشاوندان آن‌ها باشند، خدا ایمان را بر صفحه دل‌های ایشان نوشته و به وسیله روحی از ناحیه خودش تأیید و تقویت فرموده و آن‌ها را به بهشتی وارد می‌کند که از زیر درختانش نهرها جاری است، برای همیشه در آن می‌مانند، خداوند از آن‌ها راضی و خشنود و آنان نیز از خداوند خشنودند. آن‌ها حزب خدا هستند، آگاه باشید! که حزب خدا همیشه پیروز و رستگارند».

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ، اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ، صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴾ ،
فِي نَزَلَتْ وَ فِيهِمْ وَ اللَّهُ نَزَلَتْ ، وَ لَهُمْ عَمَّتْ ، وَ إِيَّاهُمْ خَصَّتْ ، أَوْلِيَاكَ اللَّهُ الَّذِينَ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ .

أَلَا إِنَّ أَعْدَاءَهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ الْغَاوُونَ إِخْوَانُ الشَّيَاطِينِ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ غُرُورًا .

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ ذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ ، فَقَالَ عَزَّ وَجَلَّ : ﴿لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ لَوْ كَانُوا آبَائَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ ، أَوْلِيَاكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَ آيَدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَ يَدْخُلُهُمْ جَنَاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوا عَنْهُ أَوْلِيَاكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴾ .

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ وَصَّيَهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فَقَالَ : ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَ لَمْ يَلْبَسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَ هُمْ مُهْتَدُونَ﴾ .

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ لَمْ يَرْتَابُوا .

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بِسَلَامٍ آمِنِينَ ، تَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ بِالسَّلَامِ يَقُولُونَ : سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ .

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمْ ، لَهُمُ الْجَنَّةُ يُرَزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ . أَلَا إِنَّ أَعْدَاءَهُمُ الَّذِينَ يَصْلُونَ سَعِيرًا .

أَلَا إِنَّ أَعْدَاءَهُمُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ لِحَبَنِمِ شَهيقاً وَ هِيَ تَفُورُ وَ يَرُونَ لَهَا زفيراً .

أَلَا إِنَّ أَعْدَاءَهُمُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ فِيهِمْ : ﴿كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعاً قَالَتْ أُخْرِيَهُمْ لِأُولِيئِهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ عَذَاباً ضِعْفاً مِّنَ النَّارِ ، قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَ لَكِنَّ لَا تَعْلَمُونَ﴾ .

آگاه باشید! دوستان اهل بیت مؤمنانی هستند که خداوند ایشان را چنین توصیف فرموده: «کسانی که ایمان آورده و ایمان خود را به ظلم و شرک نیالوده‌اند آن‌ها برخوردار از امن و امان خواهند بود و آن‌ها هدایت شدگانند».

آگاه باشید! دوستان ایشان کسانی هستند که ایمان آورده و دچار شک و تردید نشده‌اند. آگاه باشید! دوستان ایشان کسانی هستند که با آرامش وارد بهشت می‌شوند و فرشتگان با سلام و درود به استقبال آن‌ها می‌آیند، می‌گویند: سلام بر شما، گوارای شما باد، وارد شوید و برای همیشه در بهشت بمانید».

آگاه باشید! بهشت از آن دوستان اهل بیت است و در آن بدون حساب روزی داده می‌شوند. آگاه باشید! همانا دشمنان اهل بیت در شعله‌های آتش وارد شوند.

آگاه باشید! دشمنان ایشان صدای وحشتناکی از جهنم در حالیکه آتش آن فوران می‌کند می‌شنوند و دم برآوردن آن را نظاره‌گرند. آگاه باشید! دشمنان ایشان کسانی هستند که خداوند درباره‌ی آنان فرموده: «هر زمان که گروهی به دوزخ وارد شوند گروه دیگر را لعنت کنند تا همگی با ذلت در آن قرار گیرند. در این هنگام گروه پیرو درباره‌ی پیشوایان خود گویند: «خداوند این‌ها بودند که ما را گمراه ساختند، پس کیفر آنان را دوچندان کن از آتش. خداوند فرماید: برای هر دو گروه کیفر دوچندان است ولی نمی‌دانید».

أَلَا إِنَّ أَعْدَاءَهُمُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ : ﴿كُلَّمَا لَقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلْتَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ﴾ ، قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَ قُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ ، إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ، وَ قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ، فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحِقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ .

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ ، لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ أَجْرٌ كَبِيرٌ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، شَتَّانَ مَا بَيْنَ السَّعِيرِ وَ الْأَجْرِ الْكَبِيرِ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، عَدُوْنَا مَنْ ذَمَّهُ اللَّهُ وَ لَعَنَهُ ، وَ وَلِيْنَا كُلُّ مَنْ مَدَحَهُ اللَّهُ وَ أَحَبَّهُ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، أَلَا وَ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ وَ عَلَيَّ الْبَشِيرُ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، أَلَا وَ إِنِّي مُنذِرٌ وَ عَلَيَّ هَادٍ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، أَلَا وَ إِنِّي نَبِيٌّ وَ عَلَيَّ وَصِيٌّ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، أَلَا وَ إِنِّي رَسُولٌ وَ عَلَيَّ الْإِمَامُ وَ الْوَصِيُّ مِنْ بَعْدِي ، وَ الْإِمَّةُ مِنْ بَعْدِهِ وَ لَدُهُ . أَلَا وَ إِنِّي وَالِدُهُمْ وَ هُمْ يَخْرُجُونَ مِنْ صُلْبِهِ .

آگاه باشید! دشمنان ایشان کسانی هستند که خداوند درباره آن‌ها فرموده است: «هرگاه گروهی از آنان در آتش افکنده شوند نگهبانان از آن‌ها سؤال کنند آیا برای شما بیم دهنده‌ای نیامد؟ در پاسخ آن‌ها بگویند: چرا، بیم دهنده برای ما آمد ولی ما او را تکذیب کردیم و گفتیم: خدا چیزی نازل نفرموده و شما در گمراهی بزرگی به سر می‌برید». و می‌گویند: «آری اگر ما شنیده بودیم یا اندیشه می‌کردیم اکنون در میان اهل دوزخ نبودیم. پس این‌گونه به گناه خویش اعتراف کنند پس دورباشند دوزخیان از رحمت خدا.»

آگاه‌باشید! دوستان ایشان کسانی هستند که از پروردگارشان در غیب و نهان می‌ترسند. آمرزش الهی و پاداش بزرگ از آن‌ان خواهد بود.

ای مردم! چه بسیار فاصله است میان شعله‌های دوزخ و اجر و پاداش الهی.

ای مردم! دشمنان ما کسانی هستند که خدا آن‌ها را سرزنش نموده و لعنت کرده و دوستدار ما کسانی هستند که خدا آن‌ها را ستوده و دوست می‌دارد.

ای مردم! آگاه‌باشید! من بیم دهنده و علی علیه السلام هدایتگر و راهنماست.

ای مردم! همانا من هشدار دهنده و علی علیه السلام هدایتگر است ای مردم! همانا من پیامبر و علی علیه السلام وصی من است.

ای مردم! همانا من رسول و علی علیه السلام امام و جانشین بعد از من است و امامان بعد از او فرزندان اویند.

آگاه‌باشید! من پدر آنان و آنان از صلب اویند.

اللَّهُمَّ الْإِمَامُ الْمَهْدِيُّ عَجَّلَ اللَّهُ فَرَجَهُ

أَلَا إِنَّ خَاتَمَ الْأَيِّمَةِ مِنَّا الْقَائِمُ الْمَهْدِيُّ .

أَلَا إِنَّ الظَّاهِرَ عَلَى الدِّينِ .

أَلَا إِنَّ الْمُتَّقِمَ مِنَ الظَّالِمِينَ .

أَلَا إِنَّ فَاتِحَ الحُصُونِ وَ هَادِمَهَا .

أَلَا إِنَّ غَالِبَ كُلِّ قَبِيلَةٍ مِنْ أَهْلِ الشُّرْكِ وَ هَادِيهَا .

أَلَا إِنَّ الْمُدْرِكَ بِكُلِّ ثَارٍ لِأَوْلِيَاءِ اللَّهِ .

أَلَا إِنَّ النَّاصِرَ لِدينِ اللَّهِ .

أَلَا إِنَّ الْعَرَافُ مِنْ بَحْرِ عَمِيقٍ

أَلَا إِنَّ يَسِمُ كُلِّ ذِي فَضْلٍ بِفَضْلِهِ وَ كُلِّ ذِي جَهْلٍ

بِجَهْلِهِ .

أَلَا إِنَّ خَيْرَةَ اللَّهِ وَ مُخْتَارَهُ .

أَلَا إِنَّ وَارِثَ كُلِّ عِلْمٍ وَ الْمُحِيطُ بِكُلِّ فَهْمٍ .

أَلَا إِنَّ الْمُخْبِرُ عَنْ رَبِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ الْمَشِيدُ لِأَمْرِ آيَاتِهِ .

أَلَا إِنَّ الرَّشِيدَ السَّدِيدُ .

۸- حضرت مهدی عجل الله فرجه

آگاه باشید! همانا آخرین امام، مهدی قائم از ما است.

آگاه باشید! او بر همه ادیان پیروز خواهد شد.

آگاه باشید! او انتقام گیرنده از ستمگران است.

آگاه باشید! او فتح کننده دژها و ویران کننده آنها است.

آگاه باشید! او بر همه طوایف و قبایل اهل شرک غلبه

یافته و آنها را هدایت کند.

آگاه باشید! او گیرنده خون‌بهای همه اولیای خدا است.

آگاه باشید! او یاری کننده دین خدا است.

آگاه باشید! او جرعه نوش و پیمان‌گیر از دریای بی‌کران

الهی است.

آگاه باشید! او هر صاحب فضیلتی را به مقدار فضیلتش

و هر نادانی را به قدر نادانی‌اش نشان دهد و علامت نهد.

آگاه باشید! او برگزیده و انتخاب شده خداوند تبارک و

تعالی است.

آگاه باشید! او وارث همه علوم و احاطه دارنده بر همه

فهم‌ها و ادراک‌ها است.

آگاه باشید! او حکایت از پروردگارش کند و از او

خبر دهد و نشانه‌های او را برافراشته سازد.

آگاه باشید! او راه یافته و استوار است.

أَلَا إِنَّهُ الْمَقْوُضُ إِلَيْهِ .

أَلَا إِنَّهُ قَدْ بَشَّرَ بِهِ مَنْ سَلَفَ مِنَ الْقُرُونِ بَيْنَ يَدَيْهِ .

أَلَا إِنَّهُ الْبَاقِي حُجَّةً وَ لَا حُجَّةَ بَعْدَهُ وَ لَا حَقَّ إِلَّا مَعَهُ وَ

لَا نُورَ إِلَّا عِنْدَهُ .

أَلَا إِنَّهُ لَا غَالِبَ لَهُ وَ لَا مَنْصُورَ عَلَيْهِ .

أَلَا وَ إِنَّهُ وَلِيُّ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ ، وَ حَكَمُهُ فِي خَلْقِهِ ، وَ

أَمِينُهُ فِي سِرِّهِ وَ عَلَانِيَتِهِ .

آگاه باشید! او است که همهٔ امور مردم به او واگذار شده است.

آگاه باشید! او است که پیشینیان از قرن‌ها پیش به ظهور او بشارت داده‌اند.

آگاه باشید! او است حجت باقی خداوند و پس از او حجتی نخواهد بود. حقی مگر با او و نوری جز نزد او نیست.

آگاه باشید! کسی بر او چیره نخواهد شد و بر او پیروز نگردد.

آگاه باشید! او ولی خدا در زمین و داور او در میان خلق و امانت دار او در امور نهان و آشکار او است.

۹- التمهيد لِأَمْرِ الْبَيْعَةِ

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنِّي قَدْ بَيَّنْتُ لَكُمْ وَ أَفْهَمْتُكُمْ ، وَ هَذَا

عَلَيَّْ يُفْهَمُكُمْ بَعْدِي . أَلَا وَإِنِّي عِنْدَ انْقِضَاءِ خُطْبَتِي

أَدْعُوكُمْ إِلَى مُصَافَقَتِي عَلَى بَيْعَتِهِ وَ الْإِقْرَارِ بِهِ ، ثُمَّ

مُصَافَقَتِهِ بَعْدِي .

أَلَا وَ إِنِّي قَدْ بَايَعْتُ اللَّهَ وَ عَلِيٌّ قَدْ بَايَعَنِي ، وَ أَنَا

أَخِذْكُمْ بِالْبَيْعَةِ لَهُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ .

۹- مطرح کردن بیعت

ای مردم! من آنچه لازم بود برای شما بیان نمودم و به شما فهماندم، و این علی پس از من آنچه لازم باشد به شما می‌فهماند. آگاه باشید! پس از پایان خطبه‌ام شما را برای بیعت با او و اقرار به امامتش فرامی‌خوانم که با من و سپس با او دست بیعت دهید.

آگاه باشید! همانا من با خدا بیعت نموده و علی با من بیعت کرده است و من از طرف خداوند برای او از شما بیعت می‌گیرم. (و خداوند فرموده است:)

﴿إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ ، يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ . فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ ، وَ مَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ .

«کسانی که با تو بیعت کنند در واقع با خدا بیعت کرده‌اند، دست خدا بالای دست آنان است، و هر کس بیعت شکنی کند، به زیان خویش شکسته و کسی که نسبت به عهد خود با خداوند وفادار باشد، خدا به او پاداش بزرگی مرحمت خواهد فرمود.»

﴿الْحَالِلُ وَالْحَرَامُ ، الْوَاجِبَاتُ وَالْمَحْرَمَاتُ

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ ، ﴿فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ﴾ .

۱۰- حلال و حرام، واجبات و محرمات

ای مردم! حج و عمره از شعائر الهی است «پس هر کس حج کند یا عمره بجا آورد مانعی نیست که بر آن دو طواف کند (یعنی سعی صفا و مروه انجام دهد) و کسی که در انجام کارهای خیر فرمان خدا را اطاعت کند خداوند سپاسگزار و دانا است.»

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، حُجُّوا الْبَيْتَ ، فَمَا وَرَدَهُ أَهْلُ بَيْتِ إِلَّا اسْتَعْنُوا وَ أُبَشِّرُوا ، وَ لَا تَخْلَفُوا عَنْهُ إِلَّا بُيِّرُوا وَ افْتَقَرُوا .

ای مردم! حج بجای آورید، هیچ خانواده‌ای وارد آن خانه نشد مگر آنکه بی‌نیاز و شادمان گردید و هیچ خانواده‌ای از آن روی برتافت مگر آن که فقیر و مستمند شد.

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، مَا وَقَفَ بِالْمَوْقِفِ مُؤْمِنٌ إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ لَهُ مَا سَلَفَ مِنْ ذَنْبِهِ إِلَى وَقْتِهِ ذَلِكَ ، فَإِذَا انْقَضَتْ حَجَّتُهُ اسْتَأْنَفَ عَمَلَهُ .

ای مردم! هیچ مؤمنی در موقف (منی، عرفات، مشعر) وقوف ننموده مگر آنکه خداوند گناهان گذشته او تا آن زمان را ببامرزد و هنگامی که حج را به پایان رسانید عمل او از سرگرفته شود (پرونده جدیدی برای او باز کنند).

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، الْحُجَّاجُ مُعَانُونَ وَ نَفَقَاتُهُمْ مُخْلَفَةٌ عَلَيْهِمْ وَ اللَّهُ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ .

ای مردم! زائران خانه خدا مدد و یاری شوند و آنچه در آن راه هزینه کنند به جایش خواهد آمد، و خداوند پاداش نیکوکاران را تباہ نمی‌کند.

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، حَجُّوا الْبَيْتَ بِكَمَالِ الدِّينِ وَ النَّقُّهُ ،
وَلَا تَنْصَرِفُوا عَنِ الْمَشَاهِدِ إِلَّا بِتَوْبَةٍ وَ إِقْلَاعٍ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ كَمَا أَمَرَكُمْ
اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ ، فَإِنْ طَالَ عَلَيْكُمُ الْأَمَدُ فَقَصِّرْتُمْ أَوْ نَسِيتُمْ
فَعَلِيٌّ وَ لِيَّكُمْ وَ مَبِينٌ لَكُمْ ؛ الَّذِي نَصَبَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَكُمْ
بَعْدِي أَمِينَ خَلَقَهُ . إِنَّهُ مِنِّي وَ أَنَا مِنْهُ ، وَ هُوَ وَ مَنْ يَخْلُفُ
مِنْ ذُرِّيَّتِي يُخْبِرُوكُمْ بِمَا تَسْأَلُونَ عَنْهُ وَ يُبَيِّنُونَ لَكُمْ مَا
لَا تَعْلَمُونَ .

أَلَا إِنَّ الْحَلَالَ وَ الْحَرَامَ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ أُحْصِيَهُمَا وَ
أَعْرِفَهُمَا ؛ فَأَمُرُ بِالْحَلَالِ وَ أَنْهِي عَنِ الْحَرَامِ فِي مَقَامٍ
وَاحِدٍ ، فَأَمَرْتُ أَنْ أَخَذَ الْبَيْعَةَ مِنْكُمْ وَ الصَّفْقَةَ لَكُمْ
بِقَبُولِ مَا جِئْتُ بِهِ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي عَلِيٍّ
أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَوْصِيَاءِ مِنْ بَعْدِهِ الَّذِينَ هُمْ مِنِّي وَ مِنْهُ
إِمَامَةٌ فِيهِمْ قَائِمَةٌ خَاتِمَتُهَا الْمَهْدِيُّ إِلَى يَوْمٍ يَلْقَى اللَّهُ
الَّذِي يُقَدِّرُ وَ يُفْضِي .

مَعَاشِرَ النَّاسِ وَ كُلِّ حَلَالٍ دَلَلْتَكُمْ عَلَيْهِ وَ كُلِّ حَرَامٍ نَهَيْتَكُمْ
عَنْهُ فَإِنِّي لَمْ أَرْجِعْ عَنْ ذَلِكَ وَ لَمْ أَبْدَلْ . أَلَا فَادُّكُرُوا ذَلِكَ
وَ احْفَظُوهُ وَ تَوَاصَوْا بِهِ ، وَ لَا تُبَدِّلُوهُ وَ لَا تُغَيِّرُوهُ .

ای مردم! با دین کامل و فهم درست حج بجا آورید و از
آن مشاهد شریفه بازنگردید مگر با توبه و خارج شدن از
گناهان.

ای مردم! نماز را به پادارید و زکات بپردازید همانگونه
که خداوند تبارک و تعالی شما را امر فرموده است. پس اگر
مدتی بر شما گذشت، کوتاهی کردید یا فراموش نمودید،
علی سرپرست شما و بیان کننده احکام و معارف الهی است
که خداوند تبارک و تعالی او را منصوب فرموده تا پس از من
به عنوان امین برای شما باشد. او از من و من از او هستم. او
و جانشینانش از فرزندان من، به شما پاسخ می دهند

از آنچه پرسیدید و آنچه را نمی دانید برایتان بیان می کنند.
آنگاه باشید! حلال و حرام پیش از آن است که من در یک
جلسه همه آنها را بر شمارم و معرفی نمایم، به حلال
دستور دهم و از حرام بازدارم، و لذا مأمور شده ام که از
شما بیعت بگیرم برای قبول آنچه از طرف خداوند درباره
علی علیه السلام و جانشینان بعد از او آورده ام، آنها از من و از علی
هستند. امامت در میان آنها تا روز ملاقات پروردگاری که
قضا و قدر به دست اوست پایدار خواهد بود و آخرین آنان
حضرت مهدی علیه السلام است.

ای مردم بدانید هر حلالی که به شما معرفی کرده ام و
هر حرامی که شما را از آن باز داشته ام هرگز از آن
باز نمی گردم و آن را تغییر نخواهم داد. آن را به یاد داشته
باشید و حفظ کنید و به آن توصیه نمایید و هرگز آن را
دگرگون نساخته و تغییر ندهید.

أَلَا وَ إِنِّي أُجَدِّدُ الْقَوْلَ : أَلَا فَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ اتُّوا
 الزَّكَاةَ وَ أَمُرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ أَنْهُوا عَنِ الْمُنْكَرِ . أَلَا وَإِنَّ
 رَأْسَ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ أَنْ تَتَّبِعُوا إِلَيَّ قَوْلِي وَ تَبْلُغُوهُ مَنْ
 لَمْ يَحْضُرْ وَ تَأْمُرُوهُ بِقَوْلِهِ عَنِّي وَ تَنْهَوُهُ عَنِ مُخَالَفَتِهِ ،
 فَإِنَّهُ أَمْرٌ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ مِنِّي . وَ لَا أَمْرَ بِمَعْرُوفٍ وَ لَا
 نَهْيَ عَنِ مُنْكَرٍ إِلَّا مَعَ إِمَامٍ مَعْصُومٍ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، الْقُرْآنَ يُعَرِّفُكُمْ أَنَّ الْأَيِّمَةَ مِنْ بَعْدِهِ
 وَوَلَدَهُ ، وَ عَرَّفْتُكُمْ أَنَّهُمْ مِنِّي وَ مِنْهُ ، حَيْثُ يَقُولُ اللَّهُ فِي
 كِتَابِهِ : ﴿ وَ جَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبِهِ ﴾ ، وَ قُلْتُ : «لَنْ
 تَضِلُّوا مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا» .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، التَّقْوَى ، التَّقْوَى ، وَ اخْذَرُوا السَّاعَةَ
 كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ : ﴿ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴾
 اذْكُرُوا الْمَمَاتَ وَالْمَعَادَ وَالْحِسَابَ وَ الْمَوَازِينَ وَ
 الْمُحَاسَبَةَ بَيْنَ يَدَيِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ الثَّوَابَ وَ الْعِقَابَ .
 فَمَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ أَثِيبَ عَلَيْهَا وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَيْسَ
 لَهُ فِي الْجَنَانِ نَصِيبٌ .

آگاه باشید! دوباره تکرار می‌کنم: نماز را به پادارید،
 زکات بپردازید، امر به معروف و نهی از منکر نمایید. بدانید
 بالاترین امر به معروف این است که کلام مرا خوب درک
 کنید و به کسانی که حضور ندارند برسانید. آن‌ها را به
 پذیرش آن از طرف من امر کنید و از مخالفت با آن
 بازدارید، که این فرمان خدا و من است.

بدانید امر به معروف و نهی از منکر جز با امام معصوم
 تحقق پیدا نمی‌کند.

ای مردم! قرآن شما را آشنا می‌کند که امامان بعد از
 علی علیه السلام فرزندان اویند و من شما را آشنا ساختم که آن‌ها از
 من و از اویند. خداوند در کتابش می‌فرماید: «امامت را
 فرمان پاینده‌ای در نسل او قرار داد» و من گفتم: هرگز دچار
 گمراهی نمی‌شوید تا هنگامی که به آن دو تمسک نمایید.

ای مردم! تقوا، تقوا، بترسید از قیامت، که خداوند
 تبارک و تعالی فرموده است: «به راستی که زلزله رستاخیز
 حادثه‌ای سهمگین و بزرگ است». مرگ و قیامت و حساب
 و میزان و رسیدگی به اعمال و حسابرسی در پیشگاه عدل
 پروردگار جهانیان و پاداش و کیفر را همواره به یاد داشته
 باشید. هر کس کار نیکی در آن روز آورد به او پاداش داده
 شود و کسی که گناه با خود آورد برای او نصیب و بهره‌ای از
 بهشت نخواهد بود.

﴿الْبَيْعَةُ بِصُورَةِ رَسْمِيَّةٍ﴾

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّكُمْ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ تُصَافِقُونِي بِكَفِّ وَاحِدٍ فِي وَفِّ وَاحِدٍ ، وَقَدْ أَمَرَنِي اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ أَنْ أَخْذَ مِنْ أَلْسِنَتِكُمُ الْإِفْرَارَ بِمَا عَقَدْتُ لِعَلِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ لِمَنْ جَاءَ بَعْدَهُ مِنَ الْأَيِّمَةِ مِنِّي وَ مِنْهُ ، عَلِيٌّ مَا أَعْلَمْتُكُمْ أَنْ دُرِّيْتِي مِنْ صُلْبِهِ .

فَقُولُوا بِأَجْمَعِكُمْ : «إِنَّا سَامِعُونَ مُطِيعُونَ رَاضُونَ مُتَفَادُونَ لِمَا بَلَّغْتَ عَنْ رَبِّنَا وَ رَبِّكَ فِي أَمْرِ إِمَامِنَا عَلِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ مَنْ وُلِدَ مِنْ صُلْبِهِ مِنَ الْأَيِّمَةِ .

تُبَايِعُكَ عَلِيٌّ ذَلِكَ بِقُلُوبِنَا وَ أَنْفُسِنَا وَ أَلْسِنَتِنَا وَ أَيْدِينَا . عَلِيٌّ ذَلِكَ نَحْيِي وَ عَلَيْهِ نَمُوتُ وَ عَلَيْهِ نُبْعَثُ . وَ لَا نَعْيِرُ وَ لَا نُبَدِّلُ ، وَ لَا نَشُكُّ وَ لَا نَجْحَدُ وَ لَا نَرْتَابُ ، وَ لَا نَرْجِعُ عَنِ الْعَهْدِ وَ لَا نَنْقُضُ الْمِيثَاقَ .

وَ عَظَّمْنَا بِوَعْظِ اللَّهِ فِي عَلِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَيِّمَةِ الَّذِينَ ذَكَرْتَ مِنْ دُرِّيَّتِكَ مِنْ وُلْدِهِ بَعْدَهُ ، الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ مَنْ نَصَبَهُ اللَّهُ بَعْدَهُمَا .

۱۱- بیعت گرفتن رسمی

ای مردم، جمعیت شما بیش از آن است که در یک زمان هر کدامتان با من دست بیعت دهید، لذا خداوند به من فرمان داده است که از زبان‌های شما در مورد امامت علی و امامانی که بعد از او می‌آیند و از نسل من و اویند اقرار بگیرم - و پیش از این به شما خبر دادم و گفتم که فرزندان من از نسل اویند -

پس همگی بگویید: ما شنیده و اطاعت می‌کنیم و به آن خوشنود هستیم و سر تسلیم فرود می‌آوریم در برابر آنچه از طرف پروردگار ما و پروردگارت در مورد امامان علی علیه السلام و بقیه امامان از صلب او ابلاغ کردی.

با تو بر این فرمان الهی پیمان می‌بندیم و بیعت می‌کنیم با جان و دل و دست و زبان و همه وجودمان و بر همین عهد و پیمان زندگی می‌کنیم و می‌میریم و با این عقیده برانگیخته می‌شویم، و آن را تغییر نمی‌دهیم و دگرگون نمی‌سازیم و شک و تردید درباره‌اش نمی‌کنیم و انکار نمی‌نماییم و هرگز از آن عهد باز نخواهیم گشت و پیمان شکنی نخواهیم کرد.

تو ما را در مورد امیرالمؤمنین علی علیه السلام و امامانی که یاد کردی از فرزندان از نسل او حسن و حسین علیه السلام و کسانی که خدا بعد از آن دو منصوب فرموده به موعظه الهی موعظه فرمودی و نصیحت کردی.

فَالْعَهْدُ وَالْمِيثَاقُ لَهُمْ مَا أَخُوذُ مِنَّا، مِنْ قُلُوبِنَا وَ أَنْفُسِنَا
وَأَلْسِنَتِنَا وَ صَمَائِرِنَا وَ أَيْدِينَا . مَنْ أَدْرَكَهَا بِيَدِهِ وَ إِلَّا فَقَدْ
أَقْرَبَ بِلِسَانِهِ ، وَ لَا تَبْتَغِي بِذَلِكَ بَدَلًا وَ لَا يَرَى اللَّهُ مِنْ
أَنْفُسِنَا حِوَلًا .

نَحْنُ نُؤَدِّي ذَلِكَ عَنْكَ الدَّانِي وَ الْقَاصِي مِنْ أَوْلَادِنَا
وَ أَهَالِينَا ، وَ نُشْهَدُ اللَّهَ بِذَلِكَ وَ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا وَ أَنْتَ
عَلَيْنَا بِهِ شَهِيدٌ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، مَا تَقُولُونَ ؟ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ كُلَّ صَوْتٍ وَ
خَافِيَةَ كُلِّ نَفْسٍ ، ﴿ فَمَنْ اهْتَدَى فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا
يَضِلُّ عَلَيَّهَا ﴾ ، وَ مَنْ بَايَعَ فَإِنَّمَا يُبَايِعُ اللَّهَ ، ﴿ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ
أَيْدِيهِمْ ﴾ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، فَبَايَعُوا اللَّهَ وَ بَايَعُونِي وَ بَايَعُوا عَلِيًّا
أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الْأَيُّمَةَ مِنْهُمْ فِي
الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ كَلِمَةً بَاقِيَةً ؛ يُهْلِكُ اللَّهُ مَنْ عَدَرَ وَ يَرْحَمُ
مَنْ وَفَى . ﴿ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَيَّ نَفْسِهِ وَ مَنْ
أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيَّهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴾ .

و عهد و میثاق برای آنان از جان و دل و دست و زبان و
نهان ما گرفته شد. هر کس برایش ممکن بود با دست بیعت
می نماید و گرنه با زبانش اقرار می کند، هیچ گونه بدل و
جایگزینی برای آن نمی جوییم و خدا از ما حالی به حالی
شدن و جا به جا کردن را نبیند.

ما این مطلب را از طرف تو به فرزندان و خویشان دور و
نزدیک خود خواهیم رسانید و خدا را بر آن گواه می گیریم و
خدا از جهت گواه بودن کافی است و تو بر ما نیز گواه
هستی.

ای مردم! چه می گوید؟ خداوند از هر صدایی و هر
نفس پنهانی آگاه است، «هر کس هدایت را پذیرفت که سود
خود اوست و هر کس به بیراهه رفت به ضرر خویش به
بیراهه رفته و گمراه گشته است و کسی که بیعت کند در واقع
با خدا بیعت کرده و دست خدا بالای دست ایشان است».

ای مردم! پس با خدا بیعت کنید، و با من و امیر المؤمنین
علی عَلِيٍّ و حسن و حسین و امامان از نسل ایشان که
امامتشان فرمانی پیاپی در دنیا و آخرت است بیعت
نمایید. خداوند اهل مکر و حيله را نابود و به اهل وفا ترحم
خواهد فرمود. «هر که پیمان شکنند بر ضرر خود پیمان
شکسته و کسی که به عهد خود وفادار باشد به زودی
خداوند پاداش بزرگی خواهد داد».

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، قُولُوا الَّذِي قُلْتُ لَكُمْ وَ سَلِّمُوا عَلَيَّ
عَلَيْ بِإِمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ ، وَ قُولُوا: ﴿ سَمِعْنَا وَ اطَّعْنَا غُفْرَانَكَ
رَبَّنَا وَ إِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴾ .

وَ قُولُوا: ﴿ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَ مَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ
لَوْ لَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ رَبَّنَا بِالْحَقِّ ﴾ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّ فَضَائِلَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عِنْدَ اللَّهِ
عَزَّ وَ جَلَّ - وَ قَدْ أَنْزَلَهَا فِي الْقُرْآنِ - أَكْثَرُ مِنْ أَنْ أُحْصِيهَا
فِي مَقَامٍ وَاحِدٍ ، فَمَنْ أَنْبَأَكُمْ بِهَا وَ عَرَفَهَا فَصَدِّقُوهُ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ عَلِيًّا
وَ الْأَيَّمَةَ الَّذِينَ ذَكَرْتَهُمْ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، السَّابِقُونَ إِلَى مُبَايَعَتِهِ وَ مُوَالَاتِهِ وَ
التَّسْلِيمِ عَلَيْهِ بِإِمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ فِي
جَنَّاتِ النَّعِيمِ .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، قُولُوا مَا يَرْضَى اللَّهُ بِهِ عَنْكُمْ مِنْ
الْقَوْلِ ، فَإِنَّ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَلَنْ
يُضِرَّ اللَّهُ شَيْئًا .

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ بِمَا أَدَّيْتُ وَ أَمَرْتُ وَ اغْضِبْ
عَلَى الْجَاهِدِينَ الْكَافِرِينَ ، وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ .

ای مردم! آنچه به شما گفتم، بگویید و بر علی به عنوان
«امیر مؤمنان» سلام کنید و بگویید: «شنیدیم و اطاعت
کردیم، پروردگارا آمرزشت را شامل حال ما گردان و
بازگشت همه به سوی تو است»

و بگویید: «ستایش سزاوار خداوندی است که ما را
به این راه هدایت فرمود و اگر هدایت خداوند نبود ما راه را
نمی یافتیم و هر آینه فرستادگان پروردگار ما به حق
آمده اند».

ای مردم! فضائل علی بن ابی طالب نزد خداوند - که
آن‌ها را در قرآن نازل فرموده - بیش از آن است که در یک
مجلس بر شمارم، هر کس به شما از آن‌ها خبر داد و آشنا
نمود او را تصدیق کنید.

ای مردم! هر کس از خدا و رسول او و از علی علیه السلام و امامان
بعد از او که ذکر کردم اطاعت کند به رستگاری بزرگی دست
یافته است.

ای مردم! کسانی که در بیعت با او و قبول ولایتش و
سلام کردن بر او به عنوان «امیر المؤمنین» پیشی بگیرند،
آن‌ها در بهشت‌های پر از نعمت پروردگار متنعم خواهند
بود و رستگارانند.

ای مردم! گفتاری که خدا را خشنود می گرداند بگویید،
و بدانید شما و همه اهل زمین اگر کافر شوید هیچ زبانی به
خداوند نمی رسد. خداوندا، هر کس گفتار مرا و دستوراتم
را در این ابلاغ مهم باور کرد و به آن ایمان آورد مورد
مغفرت و آمرزش خویش قرار بده و انکار کنندگان کافر را
دچار خشم و غضب خویش گردان و ستایش سزاوار
پروردگار جهانیان است.

در این هنگام مردم هجوم آورده و با علی علیه السلام بیعت
کردند و اولین کسانی که بیعت کرد عمر و ابوبکر بودند.